

Schoon

Samen op weg naar een schonere wereld

Grote en kleine
ideeën voor een
duurzamer
huishouden en
persoonlijke
verzorging

101
tips

Maak de switch
Van shampoofles
naar -navul of -bar

**Ontdek ook het
nieuwe wassen**
Kouder en korter

**WC-papier van
karton (of stro)?**
Ja, dat zit zó

VLEKKELOOS SCHOON ZELFS IN **KOUDE & KORTE** CYCLUS

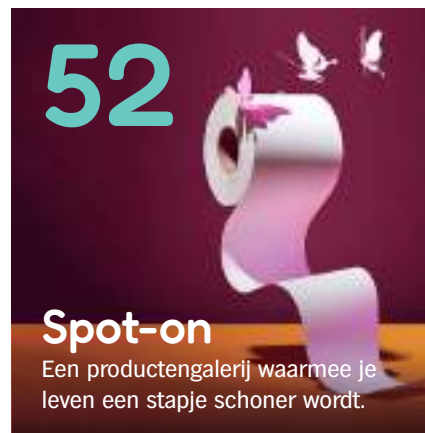

ARIEL

Altijd buiten het bereik van kinderen bewaren. ©A.I.S.E.
VOOR MEER INFORMATIE: www.keepcapsfromkids.eu

Inhoud **Schoon** nr 1

**Samen op weg naar een
schonere wereld**

Robijn Klein en Krachtig

Geconcentreerd

Semi-geconcentreerd

Robijn viert 15 jaar Klein & Krachtig, daarmee besparen we jaarlijks **3,3 miljoen** liter water*

*O.b.v. verkopen in 2023

→ Samen een stapje schoner

Colofon

Albert Heijn

Frédérique Glazener, Yoni van Houten, Maxime Kerstholt, Loek van Kessel, Lara van Leeuwen, Monique van der Linde, Milou Meijdam, Matthijs Pols, Anita Scholte op Reimer, Luc Smeets, Marijke Streng, Sterre Vermeulen.

Albert Heijn Retail Media Services

Amber Middendorp, Gerald Tesselaar, Diederick Zwijnen.

Met speciale dank aan

Milieu Centraal
NVZ – Schoon | Hygiënisch | Duurzaam

© Albert Heijn, Zaandam 2024

Verandering is inmiddels een constante in de wereld om ons heen. Mensen hebben andere verwachtingen en adopteren nieuwe gewoonten. Deze verschuiving opent deuren naar nieuwe mogelijkheden, maar confronteert ons ook met uitdagingen. We willen een leefbare aarde overdragen aan toekomstige generaties. Met een positieve instelling en door onze kennis en kunde in te zetten, willen we samen met onze partners bijdragen aan een mooiere wereld. En klanten producten

en oplossingen bieden waarmee zij een verschil kunnen maken.

Nieuwe kansen

We worden ons steeds meer bewust van hoe onze keuzes invloed hebben op de wereld om ons heen en hoe we de wereld achterlaten. Het adopteren van nieuwe gewoonten brengt ook nieuwe kansen met zich mee. Nieuwe kansen om dingen anders te gaan doen. Beter dan dat we deden. Dat is leuk, interessant en nodig, maar ook →

Sterre

Matthijs

Maxime

Milou

nieuwe
formule

Probeer de nieuwe Dove Shower gel

24 uur durende lotion-zachte huid, nu van je shower gel.

24 hr RENEWING
MICROMOISTURE

Let's **Change** Beauty

→ 'Laten we ergens beginnen: innoveren, proberen en dóen'

Concept & creatie

Ico van Rheenen (PaperLive)

Design

Vorm de Stad

Medewerkers

Jasper Bosman, Romualdo Faura, Wendie Hagen, Anke ter Heide, Zamarra Kok, René Mesman, Lizzy Plug, Judith Pronk, Hanny Roskamp, Nanouk Souren van Ramshorst, Irma Veelo, Nicole Willemse, Manon van der Zwaal.

Lithografie

APS Group

Druk

Eversfrank

vaak zoeken. Er is zoveel informatie, en ook nog zoveel wat we niet weten. Zoveel te dóen. En nieuwe gewoonten adopteren is ook 'gewoon' best moeilijk. Voor iedereen. Een schonere toekomst is een heel groot doel. Een doel dat we alleen halen als we samen stappen zetten. Kleine en grote. Krijg de smaak te pakken.

Een stapje duurzamer

Innoveren, proberen, dóen. Wij. Jij. Wij samen. Ook als het doel nog ver weg ligt, misschien nog wat abstract is, of niet direct voelbaar. *Schoon* biedt inspiratie en informatie op het gebied

van huishouden en persoonlijke verzorging. Waarom is wc-papier met 50% meer vellen op een rol een goed idee? Waarom kiezen fabrikanten van wc-papier voor alternatieve vezels, zoals bamboe of stro? Waarom zou je kiezen voor navullen in plaats van steeds opnieuw een fles kopen? Wat betekenen de keurmerken die je op de labels leest? Wat zijn micro-plastics? En waarom zitten ze in onze producten? Wat is het verschil tussen biologisch afbreekbaar en composteerbaar? Hoe kun je favoriete producten misschien wat handiger gebruiken? En wat doe je ermee op →

Luc

Frédérique

Lara

Loek

INSPIRED BY NATURE !

WC-ROLLEN DIE LANGER MEEGAAN IN PAPIEREN VERPAKKING!

Twee keer langer

Meer dan drie keer zo lang

→ 'Al die kleine stapjes samen, die tellen op'

het moment dat ze op zijn? Heeft kouder wassen echt zin (voor de planeet)? En wordt je was dan wel schoon? Veel vragen. Maar we hebben ook antwoorden. En veel tips. Waar-mee je vandaag je eerste kleine stappen kunt zetten.

Goede richting

We willen stappen blijven zetten in de goede richting. Bij het maken van al onze producten. Door bijvoorbeeld minder water en lucht te gaan vervoeren; dat is duurzamer én betekent voor jou minder gesjouw.

Ook door ingrediënten juist wel of niet te gebruiken, en producten beter - anders - te verpakken. Door producten te maken die ervoor zorgen dat je thuis op lagere temperaturen schoon kunt wassen. Door in te zetten op navulbaar of herbruikbaar zodat je niet telkens een nieuwe verpakking hoeft te kopen. Dat is duurzamer. En beter voor je portemonnee. Want al die kleine stapjes samen, die tellen op. Samen op weg naar een schonere wereld.

Team Albert Heijn

Marijke

Monique

Yoni

Diederick

→ Goede

vraag!

Wil je stappen zetten naar een schonere toekomst, dan heb je vast een hoop vragen. We legden er alvast een paar voor aan de experts.

Fotografie **Jasper Bosman** Styling **Wendie Hagen**

1

Kan ik mijn nieuwe kleding-aankopen slimmer wassen om toch het milieu te sparen?

'Een: koop je iets nieuws, kies dan voor duurzaam geproduceerd. Twee: dank je kleding niet te snel af: wie een kledingstuk 9 maanden langer draagt, vermindert de impact op afval, CO₂ en water 20 tot 30%. Drie – misschien verrassend om van een wasmiddelenmerk te horen: was minder! Denk na voordat je iets in de was gooit: is het echt vuil? En ten slotte: met de huidige

generatie wasmiddelen kun je niet alleen minder heet wassen (30 graden of kouder volstaat meestal), Ecover wasmiddel is bovendien gemaakt van plantaardige, biologisch afbreekbare ingrediënten en verwijdert pluizen. Zo blijft je kleding langer mooi.'

Expert: Sally Beaumand, Ecover

Tip

van Milieu Centraal:

Zonnebrand over van het vorig seizoen? Niet weggooien, dat is zonde. Tenzij het niet meer goed ruikt of niet mengt na het schudden. Uit onderzoek blijkt dat je zonnebrand na een jaar nog steeds evenveel bescherming biedt tegen de zon.

2

Hoe weet ik zeker dat een claim als 'bevat 85% ingrediënten van natuurlijke oorsprong' eerlijk is? En waarom is het geen 100%?

'Om te bepalen of, en hoeveel procent van de ingrediënten van natuurlijke oorsprong is, volgen we de ISO 16128-norm voor natuurlijke en biologische cosmetica. Helaas lukt het niet altijd om producten

voor 100% uit ingrediënten van natuurlijke oorsprong te maken. Bijvoorbeeld omdat ze niet in de natuur voorkomen of alleen in synthetische vorm beschikbaar zijn. Waarom ze er wel in zitten? Omdat

ze nodig zijn voor bijvoorbeeld de houdbaarheid en de werking van het product.'

Expert: Yoni van Houten, AH
Kwaliteitsmanager Persoonlijke Verzorging

3

Wat scheelt het voor het milieu als ik een fles navul?

'Dan ben je duurzaam goed op weg! Want elke fles die je opnieuw gebruikt, leidt tot een besparing van ongeveer 70% verpakkingsmateriaal. Doe dit dus zo lang mogelijk. Bij het weggooien geldt nog een voordeeltje: de verpakking van een navulzak is veel lichter en compacter dan een fles of flacon.'

Expert: Matthijs Pols, AH Kwaliteitsmanager Non-food

AH Wasmiddel Kleur Zeemineraleen & Cederhout
Speciale geur-editie. Ultra geconcentreerd, goed voor 25 wasbeurten. Voor een stralende was. Minder water, minder transport, minder verpakking, minder plastic.

Amber

4

Waarmee bespaar ik meer CO₂? Nooit mijn koffiemachine ontkalken en een nieuwe kopen als deze kapot is of regelmatig onderhoud plegen om de levensduur van mijn koffiemachine te verlengen?

'Dit is een lastige. CO₂-uitstoot is complex. Het hangt samen met productie, energieverbruik, grondstoffen en afvalverwerking van je koffiezetapparaat, plus de gebruiksfrequentie, de hardheid van het water en de ontkalker. De productie van een koffiezetapparaat spant evenwel de kroon als het over CO₂-uitstoot gaat. Zuinig zijn op je apparaat zal dus vrijwel altijd opwegen tegen de CO₂-

uitstoot van de productie van de ontkalker om het apparaat goed te onderhouden. Het advies is om dit gemiddeld zes keer per jaar te doen. Misschien niet het meest sexy klusje, maar als je weet dat een kalkvrije machine minder stroom vreet en je koffie beter smaakt, dan doe je het fluitend – met eco-ontkalker.'

Expert: John Zentveld, HG

HG Koffiemachineontkalker

Door regelmatig te ontkalken kun je de levensduur van je espresso-machine of pads- of capsule-machine verlengen. De veilige en snelle ontkalker is biologisch afbreekbaar. Verkrijgbaar in een recyclebare fles.

HG Nespresso® ontkalker

Biologisch afbreekbare ontkalker voor je capsulemachine. In volledig recyclebare fles.

Geschikt voor espressomachine en capsule- of padsmachine.

Waarom zijn niet alle flessen van 100% gerecycled plastic? Of maar gedeeltelijk en de dop niet?

‘Steeds meer gerecycled materiaal belandt in flessen en flacons. Dat dat nog niet 100% is, heeft als simpele reden dat er niet meer recycle materiaal voorhanden is. Gelukkig loopt het aantal recyclebare producten op en daarmee de voorraad gerecycled materiaal. Een dop maken van gerecycled materiaal is een vak apart. Het benodigde recycle-materiaal is nóg schaarser dan voor flessen en de productietechniek staat nog zo goed als in de kinderschoenen. Want de dop moet natuurlijk wel goed afsluiten.’

Expert: Marion Beugelsdijk, AH Verpakkingsexpert

AH Keukenreiniger Spray en Navul

Reinigt moeiteloos alle oppervlakken in de keuken. Hergebruik de spraykop en bespaar 26% plastic.

6

Maakt geconcentreerd wasmiddel echt net zo goed schoon? Kan ik niet beter toch een scheutje extra erbij doen?

'Een geconcentreerd wasmiddel bevat minder water. Super, want dat betekent dat je minder wasmiddel nodig hebt voor hetzelfde resultaat. En dat je dus minder vaak een nieuwe verpakking hoeft te kopen omdat je er meer wasbeurten mee doet. Volg wel de doseerinstructies op de verpakking: gebruik je te weinig wasmiddel, dan word je was misschien niet zo goed schoon en van een overdosis kunnen er witte strepen op je kleding achterblijven. Handig, die doseerdop!'

Expert: Chuchu Yu, Manager Wetgeving bij NVZ – Schoon | Hygiënisch | Duurzaam

7

Wat is het verschil tussen hergebruikte en gerecyclede verpakkingen? Wat is het best voor het milieu?

'Bij hergebruik worden de verpakkingen opnieuw gevuld, terwijl ze bij recycling worden omgesmolten om daar vervolgens een nieuw product van te maken – weer een verpakking bijvoorbeeld. Zowel hergebruik als recycling beperken het gebruik van nieuwe grondstoffen, dus sowieso sparen ze het milieu. Lastiger te zeggen is welke variant het wint; dit hangt samen met het aantal keer dat een verpakking op basis van functionaliteit opnieuw gebruikt kan worden. En we moeten realistisch zijn: niet alle producten zijn geschikt voor een herbruikbare verpakking.'

Expert: Lisa Sligting, Duurzaamheidsmanager bij NVZ – Schoon | Hygiënisch | Duurzaam

Welke boodschappentas kan ik het beste kiezen?

Om je boodschappen mee te nemen is een boodschappentas handig. Maar welke tas is nu het duurzaamst? De big shopper (1), opvouwbare tas (2) en lussendraagtas (3) zijn gemaakt van gerecyclede plastic. Daarnaast zijn er bij Albert Heijn tassen van alternatieve materialen verkrijgbaar, zoals katoen (4+5) of jute. De katoenen tassen zijn vanaf begin dit jaar volledig gemaakt van gerecyclede katoen. Hoe vaker je de tas hergebruikt, hoe beter dit is voor het milieu. Als je er toch voor kiest een nieuwe tas te kopen, kies dan de lussendraagtas (3) van recycled plastic, deze heeft de minste CO₂-impact. Gebruik je je tas niet meer, geef hem dan door, of gooi hem weg via de juiste afvalstroom zodat deze weer gerecyclede kan worden.

8

Wat is beter voor het milieu: afwassen of de vaatwasser aanzetten?

'Tegenvaller voor vaatwasserfans: zelf afwassen in een teiltje is beter voor het milieu. Mits je dit op een zuinige manier doet. En wel als volgt: vul je teiltje met warm water. Zet nu de warme kraan uit. Gebruik ook geen warm water om de vaat voor of na te spoelen. Zet je liever je vaatwasser aan? Schraap de borden af in plaats

van ze voor te spoelen, zet de machine pas aan als deze helemaal vol is en kies het eco-programma. Het programma duurt langer maar kan daardoor de afwas schoon krijgen op een lagere temperatuur.'

Expert: Marlieke Penninx,
Milieu Centraal

AH Eco Afwasmiddel Citroen

Lost vet effectief op. Biologisch afbreekbaar en voorzien van Nordic Swan keurmerk (zie ook pagina 28).

9

Is het plastic om een vaatwasblokje schadelijk voor het milieu?

'Vaatwasblokjes kunnen, als je er direct mee in aanraking komt, voor huid- of oogirritatie zorgen. Het gebruik van wateroplosbare folie vermijdt dit. Die folie maakt het trouwens ook mogelijk om geconcentreerdere vaatwas-tabletten te maken die behalve duurzamer ook effectiever zijn. Maak je geen zorgen,

wateroplosbare folie is getest op veiligheid voor mens en milieu, het breekt snel af in het rioolwater en levert geen gevaar op voor milieuvuiling door microplastics.'

Expert: Lisa Sligting, Duurzaamheidsmanager NVZ – Schoon | Hygiënisch | Duurzaam

Tip

van Milieu Centraal:

Zit er kalkaanslag in de toiletput? Leg er dan een toilet-papiertje in dat is doordrenkt met schoonmaakazijn. Na een uurtje weken kun je de kalk en het toilet-papiertje wegspoelen en is de kalkaanslag verdwenen.

10

Wat zijn microplastics? En waarom zit er plastic in schoonmaak- en verzorgingsproducten?

Marcel's Green Soap Vaatwastabletten

Alles-in-een

Microplasticvrije formule.
Compact gestapelde
tabletten in een plasticvrije
verpakking. Laten je
vaat stralen. Voor 99%
biologisch afbreekbaar.

'Help, microplastics zitten overal: in de lucht, de bodem, het water. Hoewel ze minuscule zijn, namelijk kleiner dan 5 millimeter, breken ze maar langzaam af in het milieu. Hoe klein ook, microplastics zijn ware alleskunnertjes – helaas. Ze geven een product een bepaalde dikte of beter uiterlijk, zorgen ervoor dat een crème beter smeert en worden ingezet om parfum in wasmiddel of wasverzachter in te kapselen.'

Expert: Pien van Berkel, Milieu Centraal

Consumenten
bond

▼
**GROENE
KEUZE**
JUL 2023

CONSUMENTENBOND: **8,5***

*"Zo hebben de ingrediënten van Dubro weinig impact op het milieu, terwijl het middel toch kalkaanslag en kalkzeep goed verwijdt. Alle reden om **Dubro Badkamer Reiniger** tot **Groene Keuze** uit te roepen!"*

Dubro
BADKAMER
REINIGER
ONVERSLAANBARE GLANS

FORMULE
EFFECTIEVER
TEGEN KALKAANSLAG*

100% GROEN DOEL
PLASTIEK

Dubro ONVERSLAANBARE GLANS

* Waardering Consumentenbond op het aspect duurzaamheid

11

Wat bespaar ik voor het milieu als ik maandverband of tampons inruil voor menstruatiecups of menstruatieondergoed?

'Stap je over op herbruikbare menstruatieproducten, dan spaar je gemiddeld op jaarbasis zo'n 2 kilo maandverband of 1 kilo tampons uit, oftewel 390 stuks. De bespaarde producten zouden bovendien na gebruik bij het restafval belanden, want recycleren is niet mogelijk. Menstruatiecups en -ondergoed daarentegen

kunnen hergebruikt worden. Je bespaart dus naast het gewicht van de producten ook de energie die nodig is om de producten te maken, de verpakking, het transport naar de winkels en de afvalverwerking. Goed bezig!

Expert: Loek van Kessel, AH Kwaliteitsmanager Non-food

Yoni Menstruatiecup

Herbruikbaar en gaat tot wel 10 jaar mee.

O.B. Menstruatie Ondergoed

Met lekvrije technologie en een goed absorberende kern biedt het ondergoed tot wel 12 uur bescherming. Toplaag gemaakt van 100% katoen.

12

Zijn shampoobars en tandpastatabletten beter voor het milieu dan vloeibare shampoo en tandpasta?

'Shampoobars en tandpastatabletten bevatten geen water. Hiermee wordt in het productieproces veel water bespaard. Daarnaast gaan de shampoobar en tandpastatabletten langer mee dan de reguliere producten en bespaar je verpakkingsmateriaal. Dit

maakt deze producten een duurzaam alternatief voor de vloeibare shampoo en tandpasta. En ze werken net zo goed.'

Expert: Chuchu Yu, Manager Wetgeving bij NVZ – Schoon | Hygiënisch | Duurzaam

Care Body Wash Bar

Dermatologisch getest, 100% plasticvrij. Vegan bovendien. 90% van de ingrediënten is van natuurlijke oorsprong.

13

Ik lees: biologisch afbreekbaar. Wat is dat precies? Is dat hetzelfde als composteerbaar?

'Biologisch afbreekbaar materiaal kan door schimmels en bacteriën op een natuurlijke manier omgezet worden in water, CO₂ en methaan. Biologisch afbreekbaar zegt niks over de snelheid waarmee dit gebeurt en onder welke omstandigheden, daarom is de gft-bak een *no go*. Voorbeelden zijn kurk, katoen, haren en hout, de afbraak ervan duurt te lang. Composteerbare

materialen, denk aan appelschillen, groente-afval en theeblaadjes, zijn ook op natuurlijke wijze af te breken en in een veel kortere periode (minder dan 12 weken). Daarom mogen die wel in de gft-bak.'

Expert: Yoni van Houten, AH Kwaliteitsmanager Persoonlijke Verzorging

Reinigt beter*, gebruik minder

Page® toiletpapier is afkomstig uit **verantwoord beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen**

Deze verpakking is gemaakt van **50% gerecycled plastic en is recyclebaar**

Als Kimberly-Clark werken wij iedere dag hard om **onze CO₂-uitstoot te verminderen**

*Versus 3 laagst huishoudelijke producten in Nederland.

14

Wat zijn dé 5 tips om mijn ecologische voetafdruk te verlagen op het gebied van schoonmaken en persoonlijke verzorging?

1 Ga voor persoonlijke verzorgings- en schoonmaakmiddelen met een milieukeurmerk. Keurmerken stellen eisen aan het product, bijvoorbeeld dat er geen microplastics in zitten, ingrediënten van natuurlijke oorsprong zijn en er een recyclebare verpakking omheen zit. Je vindt ze als logo op de verpakking en leest er meer over op www.keurmerkenwijzer.nl.

2 Houd je aan de dosering die op de verpakking staat. Inkopper: als je te veel van een schoonmaakproduct gebruikt, verspil je ook de energie en grondstoffen die nodig

zijn om ze te maken. Doe je er langer mee dan bespaar je ook in je portemonnee. Eyeopener: door meer schoonmaakmiddel te gebruiken wordt het niet schoner.

3 Wist je dat je met koud water doeltreffend kunt schoonmaken? Dit geldt ook voor kouder wassen. Warm water kost veel energie. Bespaar je op vaatwasser- en wasmachinebeurten dan scheelt dat stroom om water op te warmen. Laat je apparaten draaien als ze vol zitten en gebruik een eco-programma. Je wordt meteen beloond, kijk maar op je energierekening.

4 Gooi een verpakking niet weg als ie nog niet helemaal leeg is. Zet je shampoofles op z'n kop om alles eruit te krijgen. Koop een navulverpakking waarmee je tot wel 70% plastic bespaart, zo gebruik je de fles opnieuw.

5 Wist je dat veel schoonmaakmiddelen voor 90% uit water bestaan? Het zou een hoop uitstoot van vrachtwagens schelen als die hoeveelheid water niet vervoerd hoeft te worden. Kies daarom voor geconcentreerde producten, bijvoorbeeld schoonmaaktabletten.

Expert: Rob Versfeld, Milieu Centraal

15

Geconcentreerde wasmiddelen, maxirollen toiletpapier ... Maakt dat echt zoveel uit voor Moeder Natuur? Hoe zie ik hoeveel product ik voor mijn geld krijg als de verpakking kleiner wordt?

'Wasmiddelen concentreren en overstappen op maxirollen toiletpapier is absoluut vriendelijker voor Moeder Natuur. Albert Heijn bespaart zo namelijk jaarlijks het transport van meer dan 1020 vrachtwagenritten en ruim 360.000 kilo

verpakkingsmateriaal. Direct voordeel voor jou: compactere verpakkingen nemen minder plek in je boodschappentas in, dus je hoeft minder te sjouwen en ze passen makkelijker in je voorraadkast. Op de verpakking zie je hoeveel vellen

je rol heeft of hoeveel wasbeurten er in een fles zitten. Dat is makkelijk vergelijken, waar voor je geld en een goed gevoel.'

Expert: Matthijs Pols, AH Kwaliteitsmanager Non-food

**milieu
centraal**

Wat doet Milieu Centraal?

Milieu Centraal is een onafhankelijke stichting. Het is dé praktische gids voor betrouwbare duurzame tips en adviezen. Lees meer op www.milieucentraal.nl

Achter → het label

Schoonmaak- en verzorgingsproducten worden steeds 'schoner' – getuige de etiketten. Maar wat zeggen die etiketten eigenlijk? Zoveel moeilijke woorden bij elkaar, hoe lees je ze? We duiken wat dieper in de details van een aantal producten. Zie hier: labelezen voor starters.

Fotografie René Mesman Styling Nanouk Souren van Ramshorst

Het nieuwe tandenpoetsen

Smyle Tandpasta Tabletten met fluoride

'Crush, brush and smile', adviseert Smyle. Een paar keer kauwen op de tabletjes en poetsen zoals je altijd al poetste. Waarom je je mondverzorgingsroutine zou moeten veranderen? Oprichter van B Corp Smyle, Almar Fernhout, is er stellig over: 'In veel tandpasta's zitten microplastics en aangezien we gemiddeld 700 keer per jaar onze tanden poet-

sen, is het tijd voor verbetering. Ouderwetse tubes zijn naar mijn mening niet meer van deze tijd, zeker als ze niet recyclebaar zijn en in de natuur kunnen belanden.' Die je bovendien nooit volledig leeg kunt knijpen, waardoor telkens een klein percentage tandpasta wordt verspild. Daarom ga je wat hem betreft voor zo'n hip glazen flesje dat je als het

leeg is opnieuw vult met de tabletten uit een navulzakje Smyle. De tabletten bevatten alleen ingrediënten van natuurlijke oorsprong. Smyle tabletten zijn vegan en PETA-gecertificeerd. En laten we het belangrijkste niet vergeten: de tabletjes zijn handig en fris. 'En excellent effectief', zegt Fernhout. 'Wel 1300 tandartsen adviseren ze.'

In een nieuw jasje

Navulzakje met 65 tabletten voor evenveel poetsbeurten. Ook geschikt voor gevoelige tanden, check. Plasticvrij en vegan, check.

Smyle tandenborstel met 100% biologisch afbreekbare steel van bamboe en zacht reinigende bio-based borstelharen.

→ Als je haar(product) maar goed zit

Taft Power V12 Gel

De Taft V12 Styling Gel met speed-hold technologie plakt niet en is makkelijk uit te wassen. Deze gel is zacht voor haar en hoofdhuid en bevat panthenol, ook bekend als pro-vitamine B5. Het helpt het haar beschermen tegen vochtigheid en wind en hydrateert de hoofdhuid. De gel is verpakt in een pot die volledig recyclebaar is. De gel-formule is vegan en PETA-gecertificeerd: dit betekent dus geen dierlijke ingrediënten.

Maxx Power Gel

Deze gel is vegan en PETA-gecertificeerd, het bevat dus geen dierlijke ingrediënten. Taft Maxx Power is geschikt voor kort haar en blijft tot wel 72 uur zitten, van haaraanzet tot in de puntjes. De gel bevat geen alcohol, zit in een verpakking van 50% gerecycled plastic die goed recyclebaar is.

Syoss Keratin Shampoo

Keratine is een van de belangrijkste bouwstenen van het haar. Deze shampoo van Syoss helpt breekbaar haar te herstellen en maakt haaroppervlak glad. 'Het geeft je haar salonkwaliteit', zegt Syoss. Alle formules van Syoss zijn ontwikkeld met en getest door kappers. De shampoo bevat 90% ingrediënten van natuurlijke oorsprong. De fles is gemaakt van gerecycled plastic (exclusief dop en label) en is goed recyclebaar.

Syoss Max Hold Hairspray

Deze hairspray zit in een recyclebare verpakking en de formule bevat geen microplastics. Syoss Max Hold Hairspray versterkt het haar en biedt tot 48 uur durende fixatie én soepelheid. Het verzwakt het haar niet, plakt niet en laat geen restjes achter. De spray is beschermend tegen hoge luchtvochtigheid en uv-straling. Geschikt voor alle haartypen en makkelijk uit te borstelen.

Verzorgend – ook voor de planeet

Dove Deeply Nourishing Showergel Dove Nourishing Silk Showergel

Dove gaat per jaar 20.500 ton *virgin* plastic (nieuw plastic) reduceren. Dat is groot nieuws dus. En daarom zijn ook deze nieuwe verpakkingen van Dove Deeply Nourishing en Dove Nourishing Silk douchegels gemaakt van gerecycled plastic (exclusief dop en label) en zijn ze goed recyclebaar, passend bij die grote ambitie. De nieuwe flessen kun je omgekeerd neerzetten, waardoor je de douchegels

tot op de laatste drup kunt gebruiken. Kleine winst, denk je misschien, maar niet als je weet dat Dove het grootste douchegelmerk ter wereld is. Daarbij: 94% van de ingrediënten in deze douchegels zijn biologisch afbreekbaar*. Je zou bijna vergeten te zeggen dat de showergels je huid hydrateren, verzorgen en zacht maken. Dat is toch primair waarom Dove hét wereldwijde voorkeursmerk is.

(*) Op basis van OECD testmethoden 301, 302 en/of 310.

→ Da's puur Page

Page Puur Vochtig Toilet papier

Page Puur Vochtig Toilet papier is een licht vochtig toilet papier dat, wanneer je het naast droog toilet papier gebruikt, een extra schoon en fris gevoel geeft. Onderzoek (GfK Belgium, 2022) wijst uit dat veel mensen geen vochtig toilet papier gebruiken omdat ze denken dat het niet doorspoelbaar is en hun toilet verstopt raakt. Page Puur Vochtig Toilet papier is dat echter wel – mits verantwoord gebruikt natuurlijk –, want het bevat geen plastic en het is biologisch afbreekbaar*. Het is bovendien veilig voor het riool-systeem, want het voldoet aan de EDANA-norm voor doorspoelbaarheid. Lees meer over wat wel of niet doorspoelbaar is hier: www.weetwatjedoorspoelt.nl. O ja, misschien ook nog goed om te weten: de verpakking van Page Puur Vochtig Toilet papier is gemaakt van 30% gerecycled plastic en is volledig recyclebaar**, als onderdeel van Pages strategie om plastic te reduceren en recyclen.

Voor een echt fris en hygiënisch gevoel gebruik je Page Puur Vochtig toilet papier in combinatie met **Page Puur Droog Toilet papier**. Het zachte wc-papier, dat ook geschikt is voor de gevoelige huid, vind je bij Albert Heijn als verpakking met 4 maxirollen, die gaan dus langer mee – en dat is duurzamer.

* Biologisch afbreekbaar in water volgens de OECD-301B/311 normen.

** Raadpleeg de lokale recycling richtlijnen.

Haarfijn

➔ Andrélon Pro Nature Bamboo Volume Boost Shampoo en Conditioner

In de Pro Nature verzorgingslijn van Andrélon, die 100% biologisch afbreekbaar* is, zijn de productingrediënten voor 94% van natuurlijke oorsprong. Siliconen bijvoorbeeld, zijn vervangen door kokosolie. Kokosolie voedt het haar, maakt het zacht en glad en voorkomt pluizen, waardoor het makkelijk te kammen is.

Sulfaten zijn vervangen door mildere reinigers. Sulfaat in verzorgingsproducten zorgt naast reiniging ook voor schuim. Pro Nature schuimt daarom misschien wat minder, maar deze shampoos drogen het haar en de hoofdhuid ook minder uit.

En je raadde het al: de shampoo en conditioner van Andrélon Pro Nature Bamboo Volume Boost zijn verrijkt met bamboe, een snelgroeiende, niet-schaarse grondstof. Deze shampoo en conditioner helpen futloos haar lichtig volume en natuurlijke glans te geven. De flessen, behalve de dop, zijn gemaakt van gerecycled plastic en als geheel recyclebaar. Waarom doppen, deksels en triggers van schoonmaak- en persoonlijke-verzorgingsproducten vaak nog niet worden gemaakt van gerecycled plastic? Omdat dat – op grote schaal – technisch nog zeer moeilijk is.

(*) Op basis van OECD testmethoden 301, 302 en/of 310.

→ Labels en keurmerken

Keurmerken stellen eisen aan duurzaamheid. Zoals dat er geen microplastics in producten zitten en er een recyclebare verpakking wordt gebruikt. Zo kun jij makkelijker voor een duurzaam product kiezen. Lees er alles over op www.keurmerkenwijzer.nl.

EU Ecolabel

EU Ecolabel is het milieu-keurmerk van de Europese Unie. Zeep, shampoo en conditioner met dit label vervuilen het water minder. Microplastics zijn verboden. Eventueel palmvet moet gegarandeerd duurzaam zijn.

Nordic Swan Ecolabel

Nordic Swan Ecolabel is een Scandinavisch milieukeurmerk. Prijkt dit logo op je shampoo, zeep, make-up of zonnebrand, dan weet je dat er geen schadelijke stoffen in zitten, het niet giftig is voor waterorganismen en dat de verpakking recyclebaar is.

Cosmos Organic

COSMOS Organic: onder deze Europese standaard voor natuurcosmetica valt Ecocert. Eisen: 95% van de plantaardige ingrediënten is van biologische oorsprong. Er is een lijst van verboden ingrediënten en de regels voor verpakkingen en afbreekbaarheid van ingrediënten zijn streng.

AISE ASP

Het Cleanright Charter Productlogo is een beeldmerk van de Europese schoonmaakbranche A.I.S.E. Er wordt gelet op milieuvriendelijkheid, het maximale gewicht van de verpakking en zuinigheid in gebruik.

Vegan

Volledig plantaardige producten dragen het Vegan-keurmerk. Ze bevatten geen ingrediënten afkomstig van vis, vlees of insecten. Wist je trouwens dat dierproeven voor cosmetica sowieso bij wet nooit zijn toegestaan in Europa?

B Corp Certificering

B Corp Certificering gaat over de sociale en milieuprestaties van bedrijven. Er is geen eisenpakket, wel een puntenscore voor positieve impact, o.a. op milieu. Een bedrijf krijgt een certificering bij minimaal 80 punten.

Tip

van Milieu
Centraal:

‘Net als in voedsel zitten er in schoonmaak- en verzorgingsproducten soms dierlijke ingrediënten. Bijvoorbeeld ossengal of dierlijke vetten. Wil je dat er op geen enkele wijze dieren met je producten zijn gemoeid, dan kies je voor een vegan variant.’

– Rob Versfeld

GARNIER

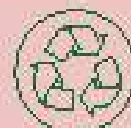

99%
VEGAN

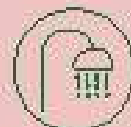

ENTRICK IN
DOWNSIDE APOLOE BOUT HOME
FOR BOLD NEW LOOKS OF
GARNIER BLONDE

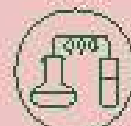
L'ORÉAL PARIS

Verpackung ist aus
recyceltem
Papier hergestellt

Elvive ist ein
Produkt aus
100% Wasser

Spezialformel
für
Haare

Learn more on www.loreal-paris.it/loreal-paris-italia

20 dingen die je moet weten
over wc-papier nieuwe stijl

Van veld naar vel

Martin Wiens is manager van de strofabriek van Essity. Essity is het Zweedse bedrijf dat diverse hygiëneproducten maakt en bekende merken voert zoals Libresse, TENA, Tempo en Edet keuken- en toiletpapier. Hij kent elke vezel van het bedrijf, omdat

hij er al 25 jaar werkzaam is en vrijwel alle disciplines van Essity heeft doorlopen. Sinds 4 jaar legt hij zich volledig toe op de verwerking van strovezels voor Edets verduurzaamde toiletpapierinnovaties. 'Stro is de toekomst.'

**Revolutie in de wc-papier-
branche: hout wordt
steeds vaker vervangen
door andersoortige vezels,
bijvoorbeeld stro(!), voor
het maken van papier.
Hoe zit dat?**

Tekst **Ico van Rheenen**
Fotografie **Jasper Bosman**

1

Open deur: wc-papier kun je van hout maken. Zoveel wist je al. Waar je niet bij stilstaat, is dat ook suikerriet, bamboe, gras en stro als basis voor het hygiëneproduct kunnen dienen. Vezels zijn vezels, als het ware – maar niet helemaal. In Mannheim, waar Edet wc-papier wordt gemaakt, is een baanbrekende, nieuwe productiefaciliteit verzezen waar stro wordt omgevormd tot pulp voor toilet-papier. Dat is goed nieuws.

← Strofabrieksmanager Martin Wiens' droom voor 2030? 'Onze CO₂-uitstoot verder verminderen, diverse installaties bijbouwen zodat het deel stro in ons papier nog groter wordt én misschien op meerdere plekken waar stro in grote hoeveelheid beschikbaar is deze (model)fabriek nabouwen.' →

2 Eh, stro? Waarom dan? Fabrieksmanager Martin Wiens licht de keuze, die zo eenvoudig *lijkt*, toe. 'Stro is, voor een flink deel, een afvalproduct voor graanproducenten. Nadat granen zijn geoogst, blijven de halmen – het stro – over. En dat gaat maar voor een klein deel naar het vee; de rest wordt over akkers uitgestrooid. Die reststroom gebruiken voor toiletpapierproductie, dat is een win-winsituatie.'

3 'We bewegen richting een wereld waarin complete circulariteit het streven is', zegt Wiens ambitieus en hoopvol. 'Een wereld waarin afval niet meer bestaat, omdat alles (weer) grondstof wordt. Zie dat voor stro ook zo: een afval- of bijproduct van de ene branche wordt een basisingrediënt voor de andere.'

4 Heel voordelig daarbij is: stro is niet schaars. 'Omdat het graan elk jaar wordt geoogst, terwijl het voor een boom wel 7 tot 15 jaar duurt om volwassen te worden, heb je veel vaker de opbrengst van het land om papier van te maken.'

5 Wordt wc-papier dan ook goedkoper als de grondstoffen zo groots beschikbaar zijn? 'Daar kan ik alleen een voorzichtige uitspraak over doen,' lacht Wiens, 'want we zullen ook onze investeringen moeten terugverdienen.'

6 Het woord ingrediënt viel al. Niet geheel toevallig. WC-papierproductie heeft iets weg van koken. Dus Wiens is de chef-kok. 'Elk eindproduct, van tissue tot extra zacht en sterk toiletpapier, heeft zijn eigen recept. Om een goed resultaat te boeken, heb je de nodige technische kennis nodig, zoals ook een kok over technieken en productkennis moet beschikken.'

7 Sterker toiletpapier vraagt om meer lange vezels, korte vezels zorgen voor zachtheid. Vezels hebben allemaal hun eigen eigenschappen. En dat heeft alles te maken met celstructuren.

8 Terug naar stro en z'n voordelen: het is overal waar graan wordt geproduceerd lokaal beschikbaar, en dat is zeker zo in de nabijheid van Mannheim. 'Daarom zijn bamboe of suikerriet, om maar twee alternatieve grondstoffen te noemen, voor ons geen optie', zegt Wiens. 'Het transport ervan is niet duurzaam.'

9 'Het stro dat we gebruiken heeft weinig kilometers afgelegd om de fabriek te bereiken. En dat is belangrijk: weinig transport, vermindering van CO₂-uitstoot en, toch ook, werkgelegenheid blijven bieden in de regio.'

10 Waarom geen gras als ingrediënt? Dat groeit toch ook snel en is volop beschikbaar? 'Omdat het niet kan bijdragen aan de kwaliteit van het papier', vertelt Wiens. Gras kan wel worden gebruikt als vulmiddel. Strovezels kunnen goed worden geïntegreerd in de papierpulp-productie.'

11 Dat zal dan wel een ruw papier opleveren? Niets is minder waar. Edet wc-papier met stro is nog steeds even zacht en sterk. Van het prikkende karakter van stro is na 'deconstructie' van de grondstof helemaal niets meer over. Papierpulp is papierpulp. De zachtheid wordt gefabriceerd, waarover zo meer.

12 Essity, het moederbedrijf wier naam een versmelting en ludieke verhaspeling is van de Engelse woorden 'essential' en 'necessity', stortte zichzelf met het toevoegen van stro aan houtvezels in het diepste diepe. 'In het verleden werd er al wel stropulp geproduceerd in China – het was dus niet helemaal nieuw – maar de wijze waarop wij het doen, is weer wel compleet anders, een echte revolutie, ook binnen onze eigen organisatie.'

13 'Tweeënhalf jaar hebben we erover gedaan om met een budget van 40 miljoen euro een volledig nieuwe fabriek te bouwen waarin elk stap een nieuwe stap was. Een achtbaanrit die nog steeds nieuwe inzichten oplevert, een route die nog niet volledig is afgelegd. Optimaliseren, opschalen, nog verder verduurzamen, we zijn er dagelijks mee bezig', aldus Wiens.

14 De papierproductie in een notendop: stro- en houtvezels worden gekookt waardoor een pulp ontstaat. Houtvezels, gebruikt door Essity, zijn van PEFC- en FSC-gecertificeerde berken- of eucalyptusbomen, en altijd resthout en zaagresten, bijvoorbeeld uit de meubelindustrie.

↑ Compacte strobalen van zo'n 450 kilogram worden in een open ruimte opgeslagen – waarbij extra brandbeveiliging

essentieel is. Overdekte opslag is niet nodig omdat het stro binnen 5 dagen nadat het is geleverd wordt verwerkt.

Edet Ultra Soft

Extra zacht en natuurlijk sterk 4-laags toiletpapier met 10% strovezels.

Edet Comfort Plus

Zacht en sterk 3-laags toiletpapier met 10% strovezels en 50% meer vellen op een rol.

Edet Comfort Plus met luchtverfrisser

Zacht en sterk toiletpapier met 10% strovezels. Neutraliseert nare luchtjes. Met geparfumeerde huls.

← 'Stro is niet schaars, het is een afvalproduct én het is lokaal verkrijgbaar: allemaal redenen voor ons om er een duurzame toekomst mee tegemoet te gaan.'

↑ Uniek. Edet wc-papier met luchtverfrisser. Huh? Hoe werkt dat? Aan de binnenkant van de rol geven bepaalde moleculen geurreceptoren af die nare luchtjes kunnen blokkeren. Ook bevinden zich in de rol juist frisse geuren, en die ruik je wél.

15 Uit de pulp wordt het water geperst, waardoor het al papierachtig wordt. Deze papierlaag wordt gedroogd door middel van warme lucht. De zogenaamde moederrol, een *extra large* papierrol die nog in rollen gesneden moet worden – want dat gebeurt pas in de laatste fase van het productieproces – is daarmee een feit.

16 'Vroeger werd er vervolgens milieubelastende chloride gebruikt om het papier wit te maken, maar dat is al lang niet meer het geval. Het bleken gebeurt nu met dezelfde "vriendelijke" producten waarmee bijvoorbeeld ook haar bij de kapper wordt gebleekt', stelt Wiens ons gerust. Bleken wekt de verkeerde associatie. Witmaken is een betere term.

Edet in de keuken

Een een-twee-drietje

1 Edet ken je ook van keukenpapier. En dat is – nogal uniek – composteerbaar (dat is een stap verder dan biologisch afbreekbaar). Een product is composteerbaar als het binnen een vastgestelde periode kan worden afgebroken tot koolstofdioxide, water en een klein deel van het oorspronkelijke gewicht (ongeveer 10%). Het laat daarbij geen schadelijke stoffen achter.

2 Dit afbraakproces gebeurt vanzelf met behulp van micro-organismen of enzymen. Je kunt producten die als composteerbaar zijn gecertificeerd dus gewoon weggooien bij het groenafval of in de biobak, zowel thuis als bij industriële composteerfaciliteiten (gft-bak).

3 Edet moedigt keukenpapiergebruikers aan om de keukenpapiervellen te hergebruiken, omdat dat met Edet Superior kán. Het is naast sterk absorberend namelijk ook scheurbestendig als het nat is. Even uitspoelen en uitwringen en je kunt een vel tot wel drie keer toe gebruiken. Dat scheelt. Voor je portemonnee en de planeet.

Edet Superior

Poets-power. Handig: eitje pellen, en de schalen op een velletje. Aardappels jassen, schillen op een velletje. Aardbeien schoonmaken, kroontjes op een velletje. Het mag allemaal samen in de gft-bak – als je geen schoonmaakmiddel gebruikt

17 Waarom papier überhaupt wit moet worden gemaakt? 'Dat is een consumentenkeuze.

Gebruikers associëren wit met hygiëne en zachtheid, en dat is begrijpelijk. Maar ik geloof persoonlijk wel dat iets geler, of beter gezegd strogeler, papier in de toekomst een weg gaat vinden naar de klant. Het witmaken van papier is een cosmetische stap, geen essentiële. Het is een kwestie van educatie misschien: klanten vertellen dat spierwit papier niet per se nodig is.'

18 Drie of vier moederrollen worden tot een 3- of 4-laags papier gevormd. Patronen worden vervolgens in de papierlagen geperst. De patronen hebben een functie: ze zorgen ervoor dat de vellen op elkaar blijven liggen én het reliëf zorgt voor een zachtere gebruikservaring. Een minimale hoeveelheid lijm is alleen nodig om het papier aan de huls te bevestigen.

19 Over de huls: die zorgt voor stevigheid van de rol. En die is belangrijk voor het transport en voor het ophangen van de rol thuis. De huls gooi je weg bij het oudpapier, zodat ie gerecycled kan worden. Hulsloos wc-papier? 'Is een optie in de toekomst.'

20 En de verpakking? Waarom is die (nog) van plastic? Omdat het een hygiëneproduct betreft; het moet schoon blijven. Papieren verpakkingen scheuren makkelijk, waardoor de wc-rollen onverkoopt zouden worden. Er wordt 30 tot 50% gerecycled plastic in de Edet-verpakkingen verwerkt. Plastic wordt zoveel mogelijk onttrokken aan de grijsafvalstroom.

Met stro?

Huh, niets van gemerkt

Met deel strovezels,
grondstofbesparend

Maxi rollen,
extra veel vellen
op een rol!

Neutraliseert
nare luchtjes

Voor een zachtere wereld

Switch

Door kleine gedragsveranderingen kun je een bijdrage leveren aan een schonere wereld. Vele kleine beetjes sámen maken een groot verschil. Dus: switch.

Fotografie **Jasper Bosman** Styling **Lizzy Plug & Nanouk Souren van Ramshorst**

Elke druppel kan tellen

VAN FLES NAAR NAVUL

Gooide je tot nu nog volledig bruikbare (plastic) flessen voor reinigingsmiddelen weg? Waarom zou je? Als je navulverpakkingen gebruikt, en niet steeds nieuwe flessen koopt, verklein je je ecologische voetafdruk. Simpel.

Wie de flessen van Everdrop ziet, oordeelt al snel: die gooi je niet weg. Want het merk draagt niet alleen een schonere planeet hoog in het vaandel, ook design. Of je nu een wc-reiniger- of allesreinigerfles – in een starterkit – aanschaft, stuk voor stuk sieren de producten je toilet- en keukenruimte. Dat moet gezegd worden. Want het is onderdeel van Everdrops missie om geen plastic meer in het milieu te laten belanden: ontwerpen maken die je niet wilt weggooien. Heb je een fles aangeschaft, dan gebruik je die opnieuw. Heel eenvoudig: door het navulpoeder toe te voegen aan je eigen kraanwater in de fles. Dat scheelt ook onnodig veel transport van fabriek naar winkel, dus: minder CO₂-uitstoot – én voor jou minder gesjouw met flessen. O ja, Everdrop is een B Corp. Wat dat betekent, lees je op pagina 28.

Nieuw

Nieuw

Nieuw

Bij Albert Heijn vind je **Everdrop navulverpakkingen** (vegan) met poeder voor **badkamer- en keukenreiniger**, **universele reiniger** én **toiletreiniger**. Respectievelijk met mint-rozemarijn-, bergamot-lime- en citroen-basilicumgeur.

→ Kouder kunstje met capsules

VAN FLINKE SCHEUT NAAR EXACT DOSEREN

We wassen te heet, we wassen soms iets te vaak en menigeen doet een scheutje of schepje extra in het wasmiddelbakje van de wasmachine. Kortom, onze wasroutine kan worden verbeterd. Dat lees je op verschillende plekken in dit magazine. Ook doseren kun je leren.

‘Een gemakkelijk alternatief voor waspoeders en vloeibaar wasmiddel in fles’, noemt Ecover haar fonkelnieuwe vloeibare wascapsules. Om met de deur in huis te vallen: wat schiet de planeet ermee op? Dat je nooit meer ‘rotzooit’ met je wasmiddel, perfect doseert en dus minder verspilt. De 15-ml-capsules van Ecover behoren momenteel tot de meest geconcentreerde wasformules in het schap. Ze zijn zelfs dubbel geconcentreerd ten opzichte van eerdere Ecover-wasmiddelen, én al volop actief bij wassen op 20 graden. De ingrediënten zijn voor 75% bio-based*, zonder fosfaten en bleekmiddel. Dierlijke bijproducten worden niet gebruikt bij de productie. En nog een reden voor een switch: de wascapsules zijn bij Albert Heijn verkrijgbaar in een box van 90% gerecycled karton waarvoor een minimale hoeveelheid waterwerende coating is gebruikt zodat de doos gerecycled kan worden.

(*) Gebaseerd op de testmethode ASTM D6866-22 Methode B(AMS) TOC.

Nieuw

Ecover Wascapsules Universeel

Dermatologisch geteste
75% bio-based* wasmiddel-
capsules met geupcycled
rozengur.

Interessant om te weten

Aan de rozengeur van Ecovers nieuwe wascapsules gaat een upcycle-procedé vooraf. Dat werkt zo: oliën worden onttrokken aan rozen uit onder meer de beauty- en foodindustrie, die niet gebruikt zijn en anders op de afvalberg zouden belanden. De capsules bevatten minimaal 50% van de geupcyclede geuringrediënten. De wasverzachters

zijn verkrijgbaar in flessen van 100% gerecycled plastic, die goed hervulbaar en recyclebaar zijn. Ze zijn geproduceerd in een TRUE Platinum gecertificeerde zero-waste fabriek in het Belgische Malle. De ingrediënten zijn bio-based*. De productie is palmolevrij: er wordt Europese raapzaadolie gebruikt.

**Ecover Wasverwachter
Roos & Bergamot**

→ Maak de switch met

VAN SCHEUT NAAR SCHEUTJE

Meer is niet altijd beter. Ook niet als het om doseren van wasmiddel of wasverzachter gaat. Daarom zijn de wasmiddelen van het AH huismerk voorzien van een handige doseerdop. Als je die goed gebruikt – de informatie daarvoor vind je op iedere fles – dan is dat niet alleen goed nieuws voor het milieu maar ook voor je portemonnee. Want om het effectief te laten zijn heb je minder wasmiddel nodig dan je soms denkt.

VAN LOS NAAR GESTAPELD

Je staat er niet gauw bij stil: dat er voor het beschikbaar maken van winkelproducten ook lucht wordt verplaatst. Alleen al daarom zijn de compact verpakte, gestapelde AH Eco All-in-one vaatwastabletten, die 100% parfum- en kleurstofvrij zijn, een goed idee. Doordat ze gestapeld zijn, zit er geen loze lucht in de verpakking, wat een veel kleiner doosje oplevert. Minder luchtverplaatsing, minder verpakkingsmateriaal (dus een kleinere footprint) en meer ruimte in je boodschappentas.

Albert Heijn

VAN ZAKDOEKJES NAAR TISSUES

Algauw een beetje onderbelicht: zakdoekjes. Vaak per 10 verpakt, om gemakkelijk mee te kunnen nemen onderweg. Maar ben je thuis, op je werk, of zit je in de auto? Switch dan naar deze tissues, deze zijn handig te gebruiken als zakdoekjes. Verpakt per 80 in een kartonnen doos in plaats van

in kleine pakketjes van plastic. En dat niet alleen: de 4-laagse [AH Tissues](#) extra zacht & sterk zijn gecertificeerd met het EU Ecolabel En zijn FSC-gecertificeerd waardoor je deze met een goed gevoel kunt kopen. FSC garandeert onder meer dat er weer opnieuw bomen worden aangeplant.

→ Niet alleen handig voor je handen

Steeds meer merken zetten net als Albert Heijn in op hergebruik. Ook producten van Marcel's Green Soap, Ajax en Antikal, om er een paar te noemen, vind je in handige navulverpakkingen. En dat is óók handig voor je huishoudboekje; ze zijn namelijk goedkoper dan de flesvariant. Van Albert Heijns merk Care zijn er drie varianten handzeepen in navulverpakkingen: Keuken, Hygiene en Almond, allemaal vegan, goed voor 750 ml handzeep. Sluit je aan bij deze (kleine) 'refill-utie'.

Van de Care douchecrèmes vind je de varianten Argan & Rose en Almond & Vanilla in navulverpakkingen in de schappen. Van de showergels: Sakura & Lotus en Mango & Peach. Ook de shampoo-varianten Volume Boost, Brilliant Shine, Curl én Every Day staan in handige navulzakken van 500 ml in het schap.

VAN HERHAALAANKOOP NAAR HERGEBRUIK

Elke fles die je opnieuw gebruikt, leidt tot een besparing van ongeveer 70% verpakkingsmateriaal. De verpakking van een navulzak, ook wel 'pouch' genoemd, is veel lichter en compacter dan een fles.

Nieuw

Care Handzeep
Keuken

Nieuw

Care Douchecrème
Almond

Nieuw

Care Shampoo
Volume Boost

→ Beter rollen

VAN ROLLEN NAAR BAMBOEVELLEN

Toiletpapier is in transitie. Alternatieve grondstoffen, efficiëntere productiemethodes, meer papier op een huls: al dit soort initiatieven helpen om het milieu minder te belasten. Waar je zelf meteen bij het kopen op kunt letten: check het aantal vellen in plaats van het aantal rollen. Hoe meer vellen op een rol, hoe efficiënter in transport. Minder sjouwen, beter voor de planeet.

Ook worden er steeds meer alternatieve grondstoffen (ten opzichte van bomen) voor hygiëneproducten gebruikt. The Good Roll bijvoorbeeld, produceert toiletpapier van bamboevezels. Bamboe is een niet-schaarse grondstof. Het groeit bovendien vele malen sneller dan een boom. Voor The Good Roll houdt begaan zijn met de wereld niet op bij alternatief grondstofgebruik. Het bedrijf maakt 50% van de nettowinst vrij voor de bouw en het onderhoud van toiletten op plekken waar sanitaire voorzieningen niet vanzelfsprekend zijn, bijvoorbeeld in Ghana. Dichter bij huis maakt The Good Roll, wat ook een B Corp is, ook impact: door in Nederland de rollen te laten verwerken en inpakken op sociale werkplaatsen. Je zou het bijna vergeten te melden, zo verliefd ben je op de prachtige papieren wikkels om de rollen.

Nieuw

Bamboo Toiletpapier

4 plasticvrij verpakte maxirollen sterk, zacht en hygiënisch wc-papier van bamboe die elke toilet-ruimte opvrollen.

Hiermee maak je ook een switch

Nieuw

Van microplastics naar microplasticvrij

Heroverweeg je routine. Veel shampoos bevatten microplastics. De shampoos en douchegels van Albert Heijn niet. Verkrijgbaar zijn onder meer Care Shampoo Brilliant Shine, Care Douchegel Sakura & Lotus, een body scrub bar, een body wash bar, een shampoo én conditioner bars.

Van fles naar bar

Ruil je vertrouwde shampoo- of conditionerfles in voor een -bar, bijvoorbeeld van HappySoaps of Care. Vast in plaats van vloeibaar betekent minder watervervoer in de logistieke keten. En het scheelt gesjouw voor jou.

Van wegwerp naar hergebruik

Je make-up verwijderen of je gezicht schoonmaken met wegwerpwattenschijfjes of gezichtsreinigingsdoekjes: dat hoeft niet meer. De herbruikbare wattenschijfjes van Care kun je wel 500 keer gebruiken.

Van regulier naar maxi

Al het AH Toilet papier (2-, 3- en 4-laags) zijn vanaf nu verkrijgbaar als maxirol. Er zitten dus 50% meer vellen op een rol dan voorheen. Minder lucht in de logistieke keten, meer plek in je boodschappentas.

Van fles naar navulzak

Kies voor een navulverpakking in plaats van steeds een nieuwe fles. AH Wasmiddel Kleur, Wit en Zwart zijn extra geconcentreerd (dus: minder water) en effectief bij 20 en 30 graden.

Van 'virgin' naar gerecycled plastic

Virgin plastic is – cynisch genoeg – goedkoper dan gerecycled plastic. Albert Heijn en de vele merken waarmee de weg naar een schonere toekomst is ingeslagen, kiezen steeds vaker toch voor gerecycled plastic. Hiermee zetten we met elkaar een belangrijke stap in circulariteit. Help jij mee door de lege verpakking in de juiste prullenbak te gooien?

Tip van Albert Heijn:

'Bedenk: je bespaart met herbruikbare wattenschijfjes natuurlijk ook de grondstoffen en energie om normale wattenschijfjes te produceren, met daarbij het transport van de fabriek naar jouw badkamer.'

– Yoni van Houten, AH Kwaliteitsmanager Persoonlijke Verzorging

VERWIJDEERT HARDNEKKIGE OPGEDROOGDE VLEKKEN

**INTENSE REINIGING &
SPRANKELENDE GLANS**

Kort & koud dat → heeft impact

10 TIPS VOOR DE WAS EN DE VAAT

Kleine wasjes, grote wasjes. Iedereen doet ze.
Maar soms misschien op de automatische piloot.
Dat kan anders: schoner en groener. Huishouddeskundige
Zamarra Kok helpt je te (vaat)wassen 2.0.

Tekst **Zamarra Kok** Illustraties **Romualdo Faura**

5%

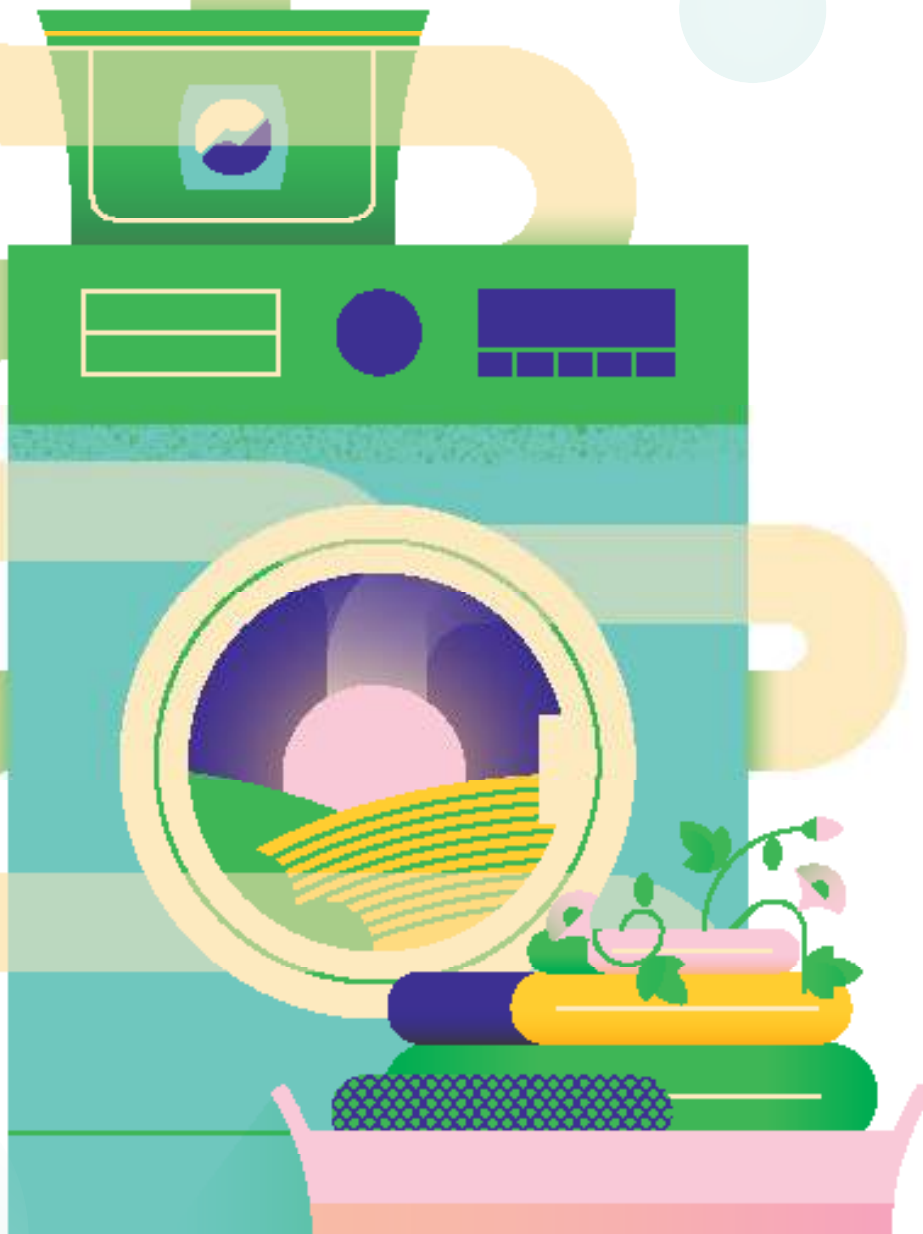
Gemiddeld 5% van wat een huishouden in totaal aan elektriciteit verbruikt, gaat naar de wasmachine.

Wasbol

Wasmiddelen die via het wasmiddelenbakje gedoseerd worden, kunnen bij oudere machines soms gedeeltelijk achterblijven. In dat geval kan een doseerbol (ook wel wasbolletje) uitkomst bieden.

1/3

De vaat niet voorspoelen voor je die in de vaatwasser zet, scheelt een derde aan water plus (als je warm water gebruikt) nog eens een derde aan energie.

Extreme ontvetter

Zelfs de afwas in een teiltje hoeft niet meer in heet water als je een goed ontvettend afwasmiddel gebruikt. Zo bespaar je veel energie en spoel je meteen ook je gootsteen schoon.

35%

Een verlaging van de wastemperatuur met slechts 10 graden kan de CO₂-uitstoot van de wascyclus al met 35% verminderen.

1 Kouder wassen

Koud wassen in de wasmachine is het milieuvriendelijkst: het verwarmen van het water kost nu eenmaal erg veel energie. Kouder wassen heeft meer voordelen: je bespaart op je energierekening. Ook de kleuren van je kleding blijven mooier en zullen minder snel doorlopen. Goed om te weten: de meeste was wordt prima schoon op 20 of 30 graden. En last but not least: koud wassen verkleint de kans op kalkaanslag in de wasmachine.

2 Kies je wasmiddel

Denk er dan wel aan om een wasmiddel te kiezen dat geschikt is voor wassen op lage temperaturen. Waspoeder lost in koud water minder goed op en kan vlekken veroorzaken op het wasgoed. Kies dus liever voor een vloeibaar wasmiddel, gel of pods, bijvoorbeeld van Ariel. Deze wasmiddelen lossen sneller op en zijn speciaal geschikt voor een schone was en vlekverwijdering op lage temperaturen en korte wasprogramma's.

?

Goede vraag Waarom zit er plastic om een vaatwasblokje?

'Vaatwasblokjes kunnen, als je er direct mee in aanraking komt, voor huid- of oogirritatie zorgen. Het gebruik van wateroplosbare folie vermijdt dit. Die folie maakt het trouwens ook mogelijk om geconcentreerdere vaatwastabletten te maken die behalve duurzamer ook effectiever zijn. Maak je geen zorgen, wateroplosbare folie is getest op veiligheid voor mens en milieu, het breekt snel af in het rioolwater en levert geen gevaar op voor milieuvervuiling door microplastics.' - Lisa Sligting, NVZ

Dreft Max Power Original Vaatwasmiddel

De originele extra krachtige formule die snel doordringt in hardnekkig vet. Geleverd in onderstebovenfles die niet lekt.

Dreft Platinum Plus All In One Vaatwascapsules

Krachtig bij korte programma's met anti-matt-technology. In recyclebare verpakking.

Ariel Color+ Touch of Lenor Wasmiddel

Uitstekende reiniging bij lagere temperaturen. Langdurige frisheid en kleurbescherming van Lenor Unstoppables. In recyclebare verpakking.

3 Schone wasmachine

Beter wassen doe je in een schone wasmachine. Albert Heijn verkoopt wasmachinereinigers (bv. Dettol of Dr. Beckmann). Door je wasmachine te reinigen voorkom je nare geurtjes én gaat je wasmachine langer mee.

4 Goed doseren

Veel wasmiddelen zijn supergeconcentreerd, daar heb je veel minder van nodig dan je denkt. Sowieso: je doseert al snel te veel, houd je dus aan het voorschrift. Wasmiddelfabrikanten baseren het doseeradvies op 4 tot 5 kg droog wasgoed. Dit gaat niet over de inhoud van de wasmachinetrommel, maar over het gewicht van het wasgoed dat je in de trommel stopt. Wist je dat je een wasmachine van 7 kilo vaak maar met zo'n 4 kilo wasgoed vult? Even wegen en je weet het.

5 Wel vol, niet proppen

Wil je zeker zijn van een zuinige én schone was? Was dan met een volle trommel. Met een volle trommel was je niet alleen het zuinigst, je wast ook het beste schoon. Dat komt door de wrijving van het wasgoed. Afhankelijk van het wasprogramma dat je kiest, kun je de wasmachine helemaal vullen (bij een bonte of witte was bijvoorbeeld), of minder vol doen (bijvoorbeeld als je een kreukherstellend programma draait, een fijne was of een wolwas).

6%

Doseer je te veel wasmiddel, dan stijgt de CO₂-uitstoot met 6%.

6 Maximaal vol

Net als voor de wasmachine geldt voor de vaatwasser: zet hem pas aan als hij helemaal vol zit, dat is het zuinigst. Door de vaatwasser steeds maximaal te beladen, scheelt dat een flink aantal afwasbeurten per jaar. Dat is per kopje of bord stukken zuiniger.

7 Niet voorspoelen

We helpen de 'vaat wel of niet voorspoelen'-discussie voor eens en voor altijd de wereld uit. De vaat voorspoelen is echt niet nodig. Vaste etensresten veeg je er natuurlijk wel eerst af. De makers van vaatwasmiddelen raden zelfs af om je vaat af te spoelen voordat die in de vaatwasser gaat. Vaatwasmiddel bevat enzymen die ontwikkeld zijn om lastige etensresten los te weken.

8 Kort en krachtig

Het korte vaatwasprogramma, en dan bedoelen we een programma van minder dan een uur, op lage temperatuur is snel klaar en nog zuinig ook. Kort scheelt tijd, water en energie. Een vaatwasmiddel dat goed werkt in een korte cyclus met lagere temperatuur is Dreft Platinum Plus. Dit vaatwasmiddel heeft een hoge ontvettingskracht en lost extra snel op, waardoor het een goede reiniging geeft – ja, zelfs in een korte cyclus.

4 ml

Een theelepel afwasmiddel (4 ml) zou genoeg moeten zijn voor de hele afwas. Was je alleen een vette pan af, dan zijn twee druppels al voldoende.

Lenor Geurparels Zeebries

Geurbooster in kartonnen verpakking.

Lenor Fresh Air Wasverzachter

Beschermt kleding tegen pluizen, vervagen en uitrekken. Verpakt in een fles met doseerdop van gerecycled plastic (exclusief dop, tuit en huls) en is recyclebaar (zonder huls).

Ariel 3-in-1 Pods

Pods voor verwijdering van hardnekkige vlekken. Maakt kleding stralend. Verfrist. Beschermst stoffen. Ontworpen voor effectiviteit bij lagere temperaturen. In recyclebare doos. Da's 6 keer check.

9 Schone vaatwasser

Je vaatwasser werkt beter als je één keer in de maand een programma draait op hoge temperatuur. Zo houd je het apparaat vetvrij. Of gebruik af en toe een speciale machinereiniger in een lege vaatwasser op hoge temperatuur. Dat helpt tegen vet, kalkaanslag en nare luchtjes. Controleer daarnaast met enige regelmaat het filter onderin. Als daar nog etensresten in zitten kunnen die ook een bron zijn van vieze luchtjes.

10 Poeder of pod

Gebruik je de timer op de wasmachine om (zonne)stroom te gebruiken als er veel aanbod is? Gebruik dan bij voorkeur poederwasmiddel of pod. Wanneer je namelijk gebruikmaakt van een wasbol met vloeibaar wasmiddel, kan deze omvallen en de kleding beschadigen. Dit komt omdat het onverdunde wasmiddel lang de tijd krijgt om in de kleding te trekken.

Goede vraag
Waarom duurt het eco-programma op de wasmachine zoveel langer dan het standaardprogramma?

'Een eco-programma gebruikt minder én kouder water dan een standaard wasprogramma. Er is ongeveer 25% minder stroom nodig om dat water te verwarmen. De was draait wat langer om het vuil op je kleding extra te laten weken. Zo krijgen wasmiddel en water meer tijd om hun werk te doen.'

- Frans Sengers, Milieu Centraal

45%

Een volle wasmachine kan ten opzichte van een halfgevulde wasmachine 45% CO₂-uitstoot besparen.

96%

Droog je je kleding altijd in de wasdroger in plaats van aan de waslijn, dan stijgt de CO₂-uitstoot van je wasroutine met 96%.

20%

De vaatwasser vol laten draaien in plaats van driekwart vol levert een besparing op het stroomgebruik op van bijna 20%.

Spot-on

Een beter milieu begint bij jezelf – weet je nog? Soms ook bij je productkeuzes voor het huishouden.

Fotografie **Jasper Bosman**
Styling **Nanouk Souren van Ramshorst**

Eendje om te onthouden

→ WC-Eend Fresh Discs reinigen en verfrissen het toilet bij iedere spoelbeurt. En beschermen tegen kalkaanslag. Ze zijn een duurzamer alternatief voor traditionele toiletreinigers, omdat wanneer je Fresh Discs gebruikt, je plasticgebruik vermindert met 30% ten opzichte van toiletblokken in een houder (gebaseerd op normaal gebruik van Fresh Discs navullingen gedurende 6 maanden). De navullingen worden geleverd

in een doosje van recyclebaar karton – minder plastic dus. Daarnaast zijn de verpakkingen van Fresh Discs startersets ook overgegaan naar een recyclebaar kartonnen doosje. Wat ook scheelt: de houder, waarmee je de discs plaatst zonder met je handen in contact te hoeven komen met het toilet, kun je hergebruiken. Fresh Discs zijn verkrijgbaar in twee varianten: Lime Zest en Blue (een innovatie waarmee het water blauw kleurt).

WC-Eend Fresh Discs Houder

Startersets bevatten een makkelijk te gebruiken én herbruikbare houder plus 6 zelfklevende discs. Inclusief heldere gebruiksaanwijzing.

WC-Eend Fresh Discs Lime Zest en Blue Navul

Navullingen bevatten 12 Fresh Discs voor een hygiënisch toilet. Ze garanderen een werking tot wel 15 weken en laten een frisse geur achter.

→ Wassen met schone seep

'Schoon is pas echt schoon als je voor duurzamere ingrediënten kiest', stelt Seepje – waarover je meer leest vanaf pagina 76. Seepje gebruikt bijvoorbeeld een extract van zeepschillen uit de Himalaya (*Sapindus mukorossi*) in dit wasmiddel vanwege de reinigende eigenschappen. Dit geconcentreerde universele wasmiddel, dat geschikt is voor de witte én bonte was en al actief is bij lage temperaturen, is samengesteld uit ingrediënten die voor 99,8% van natuurlijke oorsprong zijn. De wasmiddelen van Seepje bevatten geen synthetische parfums, kleurstoffen en microplastics. De fles is voor 97% gemaakt van Nederlands gerecycled plastic en is recyclebaar. Naast deze universele variant wasmiddel vind je bij Albert Heijn nog twee varianten Seepje Wasmiddel: 'Magische Magnolia geur' Kleur en 'Vrolijke Lotus geur' Wol en Fijn. Gecertificeerd door Ecocert (zie ook pagina 28) en Vegan Society.

Seepje Wasmiddel
Universeel

→ Zacht, zachter, zachtst

De vezels die gebruikt worden om de nieuwe Soft Bamboo producten van Nalys te maken zijn FSC-gecertificeerd of er worden alternatieve vezels zoals gecertificeerde bamboe voor gebruikt. Bamboe is een van de snelst groeiende planten ter wereld en is een natuurlijke stikstofbinder waardoor bodemdegradatie verminderd wordt; dit komt de biodiversiteit ten goede en vermijdt bodemerosie, stelt Nalys. Bamboe is bovendien sterk en flexibel, dankzij het bijzondere

celmateriaal van de plant. Langere rollen met meer vellen strakker opgerold om de huls zorgen voor minder verpakking en ze nemen minder ruimte in, dus minder afval en minder transport. 'Duurzaamheid maakt deel uit van ons DNA', stelt Sofidel, de firma die de Nalys-producten ontwikkelt. Zo wordt bij Sofidel gelet op matigen van waterverbruik en zet het bedrijf stevig in op vermindering van CO₂-uitstoot (-40% in 2030) en plasticverbruik (-50% in 2030).

Nalys Soft Bamboo 4=8

Bevat 10% bamboevezels. De langere 'forever-rollen' (met een dubbele hoeveelheid vellen) hebben dezelfde natuurlijke zachtheid die je van Nalys gewend was.

Nalys Eindeloo 4=15

Maxi-maxirollen, wel driemaal langer dan de meeste standaard toiletrollen.

→ Klein & krachtig

6 vragen aan Cees van Vliet, Technical Deploy Professional bij Unilever, zeg maar: de man die alles over (onder meer) Robijn wasmiddelen weet. 6 antwoorden van hem.

1 'Extra geconcentreerd, dus beter voor het milieu': hoe zit dat dan?

'Robijn Klein & Krachtig Vloeibaar Wasmiddel heeft een hogere concentratie actieve ingrediënten per volume-eenheid dan gemiddelde A-merken in de markt, waardoor je minder hoeft te doseren in je wasmachine (slechts 35 ml). Het heeft dezelfde reinigingskracht als een grotere hoeveelheid verdund wasmiddel. Omdat geconcentreerde wasmiddelen minder volume nodig hebben voor hetzelfde aantal wasbeurten, kan de verpakking kleiner zijn. Minder verpakkingsmateriaal en een lager gewicht dragen zorg voor een lagere milieu-impact in termen van productie, transport (minder brandstof), opslag en afvalverwerking.'

Naast **Robijn Klein & Krachtig Tropical** vind je onder meer ook **Klein & Krachtig Color**, **Klein & Krachtig Stralend Wit** en **Klein & Krachtig Black Velvet** in de schappen van Albert Heijn.

2 Klein & Krachtig bevat 80% biologisch afbreekbare ingrediënten. Is 100% onhaalbaar?

'Afhankelijk van de variant is het percentage biologisch afbreekbare ingrediënten in onze Klein & Krachtig wasmiddelen nu 82% tot 92%. Unilever heeft de ambitie om in 2030 alle homecare-producten, bijvoorbeeld wasmiddelen en vaatwascapsules, met 100% biologisch afbreekbare ingrediënten te maken.'

3 Wassen Nederlanders hun kleding (te) vaak?

'Nederlanders wassen hun kleding gemiddeld 11 keer per maand. We doen onze kleding in de was als het niet meer fris ruikt of als we niet meer in dezelfde outfit gezien willen worden (bron: Quest). De gemiddelde consument wast zijn of haar spijkerbroek al na 2,5 keer dragen, terwijl het advies van de spijkerbroekenindustrie is om 'm pas na 10 keer dragen te wassen (bron: Vogue). We wassen dus vaak onnodig. We weten allemaal dat te veel wassen slecht is voor het milieu, onze kleding en daarmee ook voor onze portemonnee.'

Tip van Robijn:

Lucht je kleding wat vaker buiten en verwijder lichte vlekken in een klein handwasje in plaats van een hele was te draaien.

→ Doekjes & spray

4 Worden de actieve stoffen in de wasmiddeldoekjes sneller of minder snel actief bij contact met koud water (20 graden) dan vloeibaar wasmiddel?

'De wasmiddeldoekjes van Robijn lossen binnen enkele seconden volledig op in water, ook in koud water. We adviseren, net als bij het gebruik van wasmiddelcapsules, om de doekjes als eerste in de trommel te doen en het wasgoed daar bovenop te leggen. Zo komen de doekjes als eerste in contact met water en zullen oplossen zonder residuen achter te laten.'

Naast **Robijn Wasmiddeldoekjes Color** zijn ook de varianten **Black** en **Stralend Wit** bij Albert Heijn verkrijgbaar.

5 Wat doet Robijn Dry Wash?

'De Robijn Dry Wash Spray – zonder drijfgassen – zorgt er niet alleen voor dat gedragen kleding weer fris ruikt en voelt tussen wasbeurten door, het haalt ook kreukels uit de kleding. Zo kun je je kleding vaker dragen zonder te wassen.'

6 Hoeveel minder milieubelastend kan sprayen zijn?

'Door Robijn Dry Wash te gebruiken in plaats van een wasje in je wasmachine te draaien, bespaar je op water en energie. Gemiddeld mag je uitgaan van 40-60 liter water en 1-2 kWh aan elektriciteitsverbruik bij een standaard wasprogramma. Deze getallen variëren natuurlijk iets, afhankelijk van je machine, het wasprogramma en de temperatuur die je kiest.'

Naast **Robijn Dry Wash Spray Original** vind je de varianten **Pink Sensation** en **Zwitsal** in de schappen van Albert Heijn.

Tip

van Milieu Centraal:

In de winkel vind je voor elke schoonmaakklus wel een ander middel, maar dat heb je niet per se nodig. Als je regelmatig schoonmaakt, wordt alles ook schoon met water, allesreiniger en een borstel of doekje.

→ Reinigen zonder plastic

Ze worden veelvuldig gebruikt: babydoekjes en reinigingsdoekjes. Daarom is het goed nieuws dat de prijsfavoriete Hygiënische reinigingsdoekjes van het AH huismerk, gemaakt van gecertificeerde plantaardige vezels, 100% plasticvrij zijn.

Verkrijgbaar in de varianten oceaan en citrus. Ze zijn geschikt voor eenmalig gebruik om leer, gelakt meubilair, keramiek, glas, metaal, graniet en tegels te poetsen. Maar, eerlijk is eerlijk: herbruikbaar is in veel gevallen beter!

AH Hygiënische Doekjes
Citrus 100% plasticvrij

SPOT-ON

→ Completer, schoner

Je denkt er niet zo gauw over na – tot je een keer zonder komt te zitten – maar toiletpapier is een ware basisbehoefte. Helaas is het gebruik van hygiëneproducten niet voor iedereen in de wereld zo vanzelfsprekend. En daarom heeft Kimberly-Clark, de maker van onder meer Page toiletpapier, de ambitie om rond 2030 de toegang tot schoon water, veilige sanitaire voorzieningen en betere hygiëne voor 1 miljard (!) mensen in de wereld te helpen verbeteren. In samenwerking met verschillende NGO's. Betere samenleving, betere planeet en betere producten, daar gaat Kimberly-Clark voor. Over dat laatste: het bedrijf werkt er elke

dag aan om CO₂-uitstoot te verminderen en z'n plastic-, bos- en watervoetafdruk te verkleinen. Alle varianten Page dragen het FSC-keurmerk, dat garandeert dat de grondstoffen voor het papier uit verantwoord beheerde bossen komen. De toiletpapierverpakkingen zijn van 50% gerecycled plastic (en 30% in het geval van vochtig toiletpapier) en goed recyclebaar. Trots is Page ook op haar papierinnovaties, onder meer de 3D-Wave™-textuur voor droog toiletpapier. Minder maar beter toiletpapier gebruiken, voor een schoner resultaat, dat is de weg die we moeten inslaan, vindt Page. *We hear you.*

Page Compleet Schoon Toiletapier

Page Compleet Schoon Vochtig Toiletapier

Ook deze producten zijn spot-on

Best moeilijk, duurzamere stappen zetten. Want het productaanbod is groot. We helpen een handje. Met een aantal (voordelige) keuzes.

Prijsfavorieten zijn onze 2000 allergeodkoopste eigen-merkproducten. Je herkent ze aan het blauwe duimpje.

Care Zeep Bar

Goed schuimende handzeep met verzorgende en hydraterende bestanddelen. Bespaar op water ten opzichte van een vloeibare handzeep en bovendien op verpakkingsmateriaal.

AH Waspoeder Wit

Krachtig waspoeder voor de witte en licht gekleurde was. Al effectief vanaf 20 graden. Helpt vergrijzing voorkomen. En zit in een extra lichte verpakking.

AH Toilet papier 3-laags 6=9 rollen

Jouw bekende toilet papier nú met 50% meer vellen op een rol. Dat scheelt niet alleen vrachtwagenritten en verpakkingsmateriaal, maar ook een hoop gesjouw.

AH Eco Wasmiddel Puur Kleur Poeder

Speciaal geschikt voor de bonte was. Vrij van kleur- en geurstoffen. Speciaal ontwikkeld voor de gevoelige huid. Draagt het EU Ecolabel en is ook vegan.

Care Tandpasta Tabletten

Met fluoride en 96% ingrediënten van natuurlijke oorsprong en microplasticvrij. In een handig potje van gerecycled plastic (exclusief de dop).

AH Wasmiddel Kleur Jasmin & Citrus

Ultra geconcentreerd, goed voor 25 wasbeurten. Al effectief vanaf 20 graden. En ruikt heerlijk. Minder water, minder transport, minder plastic dan een niet-geconcentreerd variant.

Tip van Albert Heijn:

Bekijk nog eens goed het doseervoorschrift op de verpakking. Hoe minder schoonmaakmiddelen je gebruikt, hoe minder verpakking er nodig is. En daarmee blijft er minder verpakkingsafval over. Kies daarom vaker voor navulverpakkingen en geconcentreerde (was)middelen, die verbruiken minder verpakkingsmateriaal. Lege verpakking weggooien? Check www.afvalscheidingswijzer.nl.

Samen → groener

Ika van de Pas, directeur van Milieu Centraal, in gesprek met Anita Scholte op Reimer, Directeur Duurzaamheid & Kwaliteit bij Albert Heijn. 'De weg naar duurzaamheid is een reis die we met z'n allen maken.'

Tekst **Hanny Roskamp** Fotografie **Manon van der Zwaal**
Styling **Irma Veelo** Visagie **Judith Pronk**

Ika van de Pas,
directeur Milieu Centraal:

‘Spullen repareren in
plaats van nieuwe
kopen, dat leeft bij
mij sterk’

Anita Scholte op Reimer,
Directeur Duurzaamheid & Kwaliteit
bij Albert Heijn:

‘Wat vandaag
duurzaam is, vinden
we over 20 jaar niet
meer duurzaam’

WIE IS IKA VAN DE PAS?

Ika van de Pas is directeur van Milieu Centraal. Door deze rol is zij zich extra bewust van haar eigen leefstijl. Soms is dat best een balanceer-act. Maar bovenal levert het haar veel op: werkend in de trein rijdt je langs alle files en als je

thuiskomt heb je een (bijna) leeg hoofd, minder vlees is gezond en de zoektocht naar een duurzame vakantie brengt haar op verrassende plekken. 'Werken aan duurzaamheid geeft voldoening, zeker in samenwerking met bevlogen professionals.'

Wat doen jullie thuis aan duurzaamheid?

Anita: 'Wij gooien zo min mogelijk eten weg, restjes gaan de koelkast in en worden de dag erop opgegeten. Dat heb ik van jongs af aan meegekregen. Op het scheiden van afval ben ik erg precies. En ik gebruik de droger zo min mogelijk.'

Ika: 'Wat bij mij sterk leeft, is spullen repareren in plaats van nieuw kopen. Ik heb een goede kleermaker en schoenmaker. De enige reden waarom ik chloor in huis heb is om soms een vlek uit een wit shirt te halen. Maar ik verstop de chloorfles voor de schoonmaker, want schoonmaken met chloor is echt onnodig en erg slecht voor het milieu.'

Wat doet Milieu Centraal precies?

Ika: 'Milieu Centraal is een kenniscentrum en een voorlichtingsorganisatie. Wij helpen mensen met onafhankelijke adviezen om duurzame keuzes te maken. Wij willen ze informeren met feiten en inspireren om duurzame stappen te zetten. Verder werken we samen met bedrijven zoals Albert Heijn om consumenten in staat te stellen de duurzame keuze te vinden.'

Belangrijk is hoe mensen (schoonmaak) producten gebruiken. Een voorbeeld: op de eco-stand wordt een normale was goed schoon en het kost minder energie en water dan een standaard wasprogramma. Op milieucentraal.nl, Instagram en Facebook vind je meer van zulke praktische inzichten, die je leren hoe je goed en duurzaam bezig bent.'

Anita: 'Met de nieuwe wasmiddelen wordt kleding ook schoon door koud te wassen, op kamertemperatuur.'

Zouden er producten moeten verdwijnen?

Ika: 'Het begint met de vraag of er zoveel verschillende producten nodig zijn. Je kunt de meeste dingen prima schoonmaken met een beetje allesreiniger. Je hebt niet voor iedere klus een ander middel nodig. Of zo iets als een wegwerpdoekje. Die doekjes blijven achter in de waterzuivering terwijl ze eigenlijk compleet overbodig zijn. Een katoenen doek met allesreiniger maakt net zo goed schoon.'

Anita: 'We willen klanten helpen om duurzamere keuzes te maken. Daar is voorlichting voor nodig. In het schap, op het label, in de *Allerhande*, en nu hier in *Schoon*. Het bevorderen van de duurzamere keuze leidt ertoe dat we bijvoorbeeld wasmiddelen nog geconcentreerder in kleinere flessen aanbieden. Dit betekent dat de grotere flessen gaan verdwijnen. Wij werken al jaren aan het zo duurzaam mogelijk verpakken van onze eigenmerkproducten. Hiermee behaalt Albert Heijn nu al de doelstelling voor 2025 om 20 miljoen kilo aan verpakkingsmateriaal te reduceren ten opzichte van 2018. Dat is 2 jaar eerder dan wij beoogden. Verduurzamen en verbeteren van verpakkingen blijft hoog op de agenda staan.'

Ika: 'Als mensen duurzaam willen schoonmaken, is het best moeilijk om in de winkel de juiste keuzes te maken. Er zijn zoveel mogelijkheden ... daar kan Albert Heijn echt bij helpen. Het gaat namelijk niet *alleen* om de verpakking, maar dat is wel het eerste dat mensen zien. Het gaat daarnaast ook om de productie en transport van het product,

die voor 75% bepalen hoeveel milieu-belasting een product veroorzaakt.'

Waarom zit niet overal statiegeld op?

Anita: 'Statiegeld is bedoeld als middel om zwerfafval te verminderen. De afgelopen 2,5 jaar zijn er 2 miljard blikjes en 900 miljoen kleine flesjes aan het statiegeldsysteem toegevoegd – een enorme logistieke uitdaging voor supermarkten. Het aantal innamepunten, ook op andere plekken, moet fors omhoog.'

Ika: 'We zien inderdaad dat statiegeld grote uitdagingen met zich meebrengt, maar het begint met de vraag: Heb ik dit product überhaupt nodig? Het milieuvriendelijkste product is het product dat je niet koopt, dus laat overbodige producten staan. Is het duurzaam of niet?

Keurmerken op de verpakking helpen je daarbij. Daarover vind je alles op keurmerkenwijzer.nl.

En bij alle producten geldt altijd: doseer zoals aangegeven op de verpakking.'

Anita: 'En als je dan een lege verpakking in je hand hebt, waar gooi je deze dan weg? In het kader hiervan is het goed om aandacht te besteden aan het afval uit de badkamer: dat gaat allemaal in dat ene prullenbakje terwijl mensen hun afval in de keuken al best goed scheiden. Het zou winst opleveren als mensen ook hun shampoo- en badschuimflessen in de afvalbak voor plastic, metaal en drinkpakken (pmd) gooien.'

Ika: 'Ik zou graag zien dat het winkelschap soberder wordt, want je hebt niet al die spullen nodig'

Anita: 'Albert Heijns duurzaamheidsstappen moeten groot zijn, maar niet zo groot dat we klanten kwijtraken tijdens onze gezamenlijke reis naar een schonere wereld'

En een andere belangrijke stap is dat we als Albert Heijn verpakkingen zo ontwerpen dat ze uit één materiaal bestaan, want dat is makkelijker bij de recycling. Daar maakt Albert Heijn zich al meer dan 6 jaar hard voor.'

Wat kan AH doen om meer verpakkingen te besparen?

Ika: 'Er zijn nog veel onnodige verpakkingen. Zoals dubbele verpakkingen waarvan je een deel meteen weggooit. Het helpt ook als elk product in een herbruikbare verpakking zit. Daarnaast is het belangrijk dat AH klanten stimuleert om te kiezen voor hervulbare en geconcentreerde producten.'

Anita: 'De sprayproducten in een fles met een spraykop kun je met een navulverpakking lange tijd hergebruiken. We maken nu de navuloptie voordelliger. Verder doen we een pilot waarbij klanten een lege verpakking in de winkel opnieuw kunnen vullen. Dat is nog een spannend concept. Je moet er als consument aan wennen dat je de lege verpakking in je tas stopt voor je naar de winkel gaat. Als je dat vergeet, pak je toch een nieuwe verpakking. Het kan best even duren voordat we met z'n allen die knop hebben omgezet.'

Welk keurmerk is het beste?

Ika: 'Er zijn meerdere keurmerken voor verschillende productcategorieën. In de keurmerkenwijzer van Milieu Centraal (zie keurmerkenwijzer.nl) vind je de betrouwbare, onafhankelijke keurmerken op een rij.'

Anita: 'Die keurmerken zijn voor Albert Heijn een belangrijke aanwijzer. Daarnaast rekenen we uit hoeveel milieubelasting een product veroorzaakt. Zo kun je producten of verpakkingen met elkaar vergelijken. Dat helpt ons om bij fabrikanten aan te geven welke verpakkingen onze voorkeur hebben. In de winkel gebruiken we de zeegroene kleur om aan te geven dat het om een duurzamer of biologisch product gaat. Dat helpt mensen om te navigeren door het schap en betere keuzes te maken.'

WIE IS ANITA SCHOLTE OP REIMER?

AH Directeur Duurzaamheid & Kwaliteit Anita Scholte op Reimer is verantwoordelijk voor het duurzame beleid van de supermarkt. Ze zet zich in voor veilige, gezonde, lekkere en duurzame

producten voor alle klanten van Albert Heijn. In haar vrije tijd is ze graag buiten: in de natuur of in de tuin. Thuis is ze meer een opruimer dan een schoonmaker en verantwoordelijk voor de was: 'Ik ben blij met alle duurzame tips op dit vlak.'

Winst maken en duurzaam zijn, kan dat wel?

Ika: 'Hoe kijk je ertegenaan dat AH mensen bewust wil maken van duurzaamheid, terwijl AH tegelijk zoveel mogelijk producten wil verkopen?'

Anita: 'Dat gaat bij ons hand in hand. We zijn een supermarkt die voldoet aan klantenbehoeften. Dat doen we zo duurzaam mogelijk; zowel waar

het de producten betreft die we verkopen als bijvoorbeeld ons transport en de bouw van onze winkels. Daarnaast is continuïteit voor ons van groot belang, dus "duurzaam" in de betekenis van "lang meegaan" – we zijn immers ook de werkgever van 125.000 medewerkers. We willen onze collega's zekerheid bieden en zorgen dat we blijven bestaan. Winst zorgt voor continuïteit →

en wordt ook weer geïnvesteerd in duurzame ontwikkelingen. We blijven constant nieuwe stappen zetten.'

Is de duurzame wereld ooit klaar?

Anita: 'Ik denk dat de definitie wat duurzaam is steeds verandert. Het is meer een beweging naar steeds duurzamere keuzes. Wat we vandaag duurzaam noemen, vinden we over 20 jaar niet meer duurzaam. Ik zie het als een reis die we met z'n allen maken. De stappen die we zetten moeten ambitieus zijn, maar niet zo groot dat we klanten verliezen. We willen onze klanten aan de hand meenemen, we maken deze reizen samen.'

Ika: 'We zien dat de zorgen voor het milieu en het besef dat er iets moet gebeuren bij consumenten toenemen. Maar dat zien we nog niet helemaal terug in ons gedrag. Mensen willen het, kunnen het en weten waarom, maar ze doen het vaak niet omdat de onduurzame keuze meestal nog de makkelijkste is. Daarom is het ook zo belangrijk dat Albert Heijn klanten helpt om die duurzame keuzes te maken.'

Hoe ziet Albert Heijn er over 10 jaar uit?

Anita: 'In de toekomst zullen er nog meer mogelijkheden komen om verpakkingen na te vullen. Hergebruik brengt ook uitdagingen met zich mee. Bijvoorbeeld die oplostabletten met schoonmaakmiddel, die zijn klein, daarom is het belangrijk dat we die goed presenteren zodat ze niet wegvallen tussen de grote flessen.'

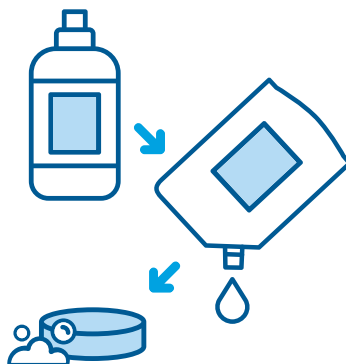
Ika: 'Ik zou graag zien dat het schap soberder wordt, dat het alleen de essentiële producten aanbiedt. Zo help je consumenten om duurzame keuzes te maken, want dat is nog te ingewikkeld. Nu zijn er veel producten die ik onzinproducten noem, waar we makkelijk zonder kunnen. De consument wordt met al die leuke en gemakkelijke

Anita Scholte op Reimer:

'Ik ben natuurlijk

trots op alle duurzame innovaties in de schoonmaakmiddelen- en verzorgingsproductenschappen van Albert Heijn. Belangrijk is dat wij als retailer een weg naar duurzaamheid inslaan die andere merken graag willen volgen.'

'Zo werken we bij Albert Heijn al jaren aan het zo duurzaam mogelijk verpakken van eigenmerkproducten. En blijven we ons inzetten voor het verminderen van de hoeveelheid materiaal van onze verpakkingen. Mooi voorbeeld daarbij is de transitie van shampoofles naar shampoo-navul naar shampoo-bar.'

'De weggooiwijzer op de achterkant van onze eigenmerkproducten helpt de consument het verpakkingsmateriaal op de juiste wijze weg te gooien. Als stromen goed gerecycled kunnen worden, is het geen afval maar kan het dienen als grondstof voor een nieuw product.'

producten enorm verleid. Toch zal ook het bewustzijn moeten groeien dat bijvoorbeeld die makkelijke schoonmaakdoekjes veel impact hebben op het milieu.'

Doet de overheid genoeg?

Anita: 'Afvalscheiding is per gemeente anders geregeld. Plastic gooi je bij de ene gemeente bij het pmd en in andere gemeente juist bij het restafval. Daar wordt het dan wel uit gehaald tijdens de nascheiding van het restafval, maar de meeste mensen weten dat niet. Door die verschillende systemen, zonder duidelijke uitleg, krijgen klanten het idee dat het scheiden van afval geen zin heeft. Het gaat toch allemaal op één grote hoop, denkt men.'

Ika: 'Wij lopen tegen hetzelfde probleem aan bij de Afvalscheidingswijzer. Het is moeilijk om mensen goed te adviseren over de juiste bak voor afval als dit per gemeente wisselt. Hoe dan ook is het een samenspel van overheid, marktpartijen en consumenten. Alleen samen kunnen we milieuproblemen goed aanpakken.'

Wat hebben jullie van elkaar geleerd?

Anita: 'De helderheid en de manier waarop Milieu Centraal consumenten-voorlichting geeft. Als wij als supermarkt vertellen wat de consument moet doen, dan worden we betuttelend. Als Albert Heijn willen we samen met andere partijen de consument helpen. Je ziet dat het op sommige punten al aanslaat. Er wordt zowel thuis als in de supermarkten al veel minder voedsel verspild. En het energiegebruik in Nederland loopt enorm terug. Dat zijn de lichtpunten.'

Ika: 'Als voorlichtingsorganisatie zouden we natuurlijk kunnen zeggen "dit mag niet en dat mag niet". Maar wij willen mensen enthousiasmeren en meenemen, dat doe je niet door met het vingertje te wijzen.' ←

Organized staat netjes.

Of je nou een bewaarder, bespaarder, opwarmer of organizer bent, met deze multifunctionele en prachtige superbakjes zit je altijd goed. Zo hebben ze een vacuümfunctie waardoor je eten nóg langer vers blijft. En dankzij de slimme datumaanduiding kun je precies zien wanneer je iets in de koelkast of vriezer hebt gelegd. Kortom, minder verspillen en organiseren was nog nooit zo makkelijk. Krijg ook de smaak te pakken en spaar ze allemaal.

Bekijk alle actievoorwaarden op ah.nl/bakjes

PREMIUM

2x
Zo snel
sparen

Vanaf
1.49
+10 zegels

Tot
85%
korting op
de adviesprijs

Dat is het *Lekkere* van Albert Heijn

Ik

Schoner leven hoeft helemaal niet veel moeite te kosten, het is vooral een mindset, vindt huishouddeskundige Zamarra. Als journalist verdiept ze zich al 20 jaar in het huishouden en ze weet precies hoe je met kleine (gedrags)veranderingen grote resultaten kunt behalen. Zij neemt je graag aan de hand om in 10 *easy* stappen je huishouden te vergroenen.

Tekst **Zamarra Kok**
Fotografie **Manon van der Zwaal**
Styling **Irma Veelo**
Visagie & haar **Anke ter Heide**

Dit jaar staat Zamarra op de planken met *Schoon genoeg*, een komische theatershow over herkenbare ergernissen van het huishouden. Kijk voor meer informatie op www.zamarra.nl.

Een stapje schoner met Zamarra

schoon

1

Weg met koudwatervrees

Het is even omdenken, maar we moeten echt af van schoonmaken met warm water. Dat is namelijk helemaal niet nodig om een oppervlak goed schoon te maken. Daarbij, de belangrijkste milieubelasting van schoonmaken zit niet in de productie en het gebruik van schoonmaakmiddelen, maar in het gebruik van warm water. Het kost erg veel energie om je emmer met heet water te vullen. Tenzij je thuis een zonneboiler hebt of water uitsluitend elektrisch verwarmt met 100% groene stroom, veroorzaakt het verwarmen van water de uitstoot van broeikasgas CO₂. Duurzamer schoonmaken betekent dus: poetsen met koud water, maar ook vuile vaat en kleding wassen op lage temperaturen. Steeds meer wasmiddelen zijn actief vanaf een temperatuur van 20 graden, zoals Witte Reus, Ariel én alle wasmiddelen van het AH huismerk.

2

Doe de kleine poets

Hoe viezer je huis is, hoe harder je moet boenen om het weer schoon te krijgen en hoe agressiever de schoonmaakmiddelen die je daarvoor nodig hebt. Denk maar aan hardnekkige kalkaanslag. Dat is gelukkig eenvoudig te voorkomen door de kraan of de douche even droog te vegen na gebruik. En wat voor kalkaanslag geldt, geldt natuurlijk ook voor ander vuil: laat het niet opbouwen. Dus haal na het tandenpoetsen even een lapje door de wasbak en maak na het koken het fornuis schoon. Zo geiept.

3

Check het keurmerk

Let bij schoonmaakmiddelen, vaatwastabletten en afwasmiddelen op het keurmerk, zoals het EU Ecolabel, het Nordic Swan label of het Ecocert-label. Die vertellen je hoe milieuvriendelijk de middelen zijn, waarbij het EU Ecolabel en Nordic Swan ook nog eisen stellen aan de reinigende werking. Alleen producten die voldoen aan de strenge eisen op het gebied van milieu en kwaliteit kunnen door zo'n keurmerk worden gecertificeerd. Steeds meer schoonmaakmiddelen zijn ervan voorzien. Natuurlijk de usual suspects zoals Ecover en Seepje en de Eco-lijn van Albert Heijn, maar bijvoorbeeld ook Andy Allesreiniger. Dus: check dat etiket! Op keurmerkenwijzer.nl van Milieu Centraal lees je waar de verschillende keurmerken voor staan. Kijk ook op pagina 28.

Tip

van Milieu
Centraal:

Gooi een sopje altijd in de gootsteen of in het toilet en niet op straat. Straatputten zijn soms aangesloten op het regenwaterriool dat direct de natuur in gaat zonder reiniging in een zuiveringsinstallatie.

→ Vernieuw, verfris en →

‘Op Vinted wordt veel kleding verkocht met het label er nog aan, shop daar in plaats van nieuw in de winkel, zo doe je een duurzamere aankoop’ – Fleuril

4

Altijd nieuw uitziende kleding

Zo jammer als je

liewelingstrui gaat pillen of verkleuren en daardoor in de kast blijft liggen of in de kledingbak verdwijnt. Dit verkleuren en pillen komt door het dragen, maar ook door het veelvuldig wassen. Kleuren kunnen na verloop van tijd vervagen doordat er vuil in de vezels blijft zitten. Steeds nieuwe kleding kopen omdat je oude kleding er afgedragen uitziet, dat is niet bepaald duurzaam. Maar met zo iets simpels als het kiezen van het juiste wasmiddel houd je je nieuwe kleding mooi en geef je afgedragen kleding een make-over. Gebruik bijvoorbeeld Fleuril Color wasmiddel. Dat bevat een enzym dat de grijze waas verwijderd en daarmee de kleuren ophaalt. Het zorgt er ook voor dat de kleur van je nieuwe kleding niet vervaagt. Bovendien herstelt Fleuril microbeschadigingen in het textiel. Bij iedere wasbeurt gaat kleding er beter uitzien, zo kun je er jaren mee doen. Er zijn ook varianten voor donkere kleding, witte kleding en een extra geurvariant.

5

Verfrissend

Iedereen kent het probleem: wat doe je met kleding die je maar één

keer hebt gedragen? Niet fris genoeg voor de kledingkast en eigenlijk niet vies genoeg voor de was. Vaak belanden deze kledingstukken toch in de wasmand. Zonde, want door veel wassen slijt kleding sneller en vervagen de kleuren, zo las je al. Als er geen vlekken op je kleding zitten, dan is opfrissen vaak al voldoende. Hang het kledingstuk buiten te luchten.

6

Aan de lijn

Wist je dat de wasdroger een van de grootste energievreters van het

huishouden is? Door vaker kleding aan de lijn te drogen, zet je dus een hele grote stap richting duurzamer huishouden. Bijkomend voordeel is dat je kleding er als nieuw uit blijft zien; textielvezels kunnen in de droger krimpen en slijten veel sneller. Nog een voordeel: witte was wordt in het zonnetje nog witter. De uv-straling die de zon afgeeft, werkt als een natuurlijk bleekmiddel en doodt bacteriën. Maar het regent nogal eens in Nederland; kies in dat geval voor een energiezuinige droogmachine die lang meegaat, bijvoorbeeld van Miele.

Tips van Fleuril

Fleuril Renew Color Caps

Beschermt je gekleurde kleding zodat je het langer kunt dragen, want dat is duurzamer.

Fleuril Renew Bloesem Vloeibaar Wasmiddel

Beschermt kleuren en helpt de kledingvezels te herstellen.

‘Doseer je wasmiddel goed, “een scheutje meer” maakt niet beter schoon en het is slecht voor het milieu, je portemonnee én je wasmachine’

Kies je voor duurzaam was-
sen, dan kies je voor Miele.
Dan combineer je kwaliteit,
energiezuinigheid en een
lange levensduur. Wel zo
duurzaam. Ga voor meer
informatie over deze Miele
wasmachine WSF 363 WCS
met energielabel A-20% en
Miele droger TSF 763 WP
met energielabel A+++ naar
[miele.nl](https://www.miele.nl).

Geef kleding van BN'ers een
tweede leven via Niki's Vintage,
lees meer op pagina 82.

Tip:

Volgens de NVZ lever je vrij gemakkelijk een positieve milieubijdrage als je lege verpakkingen van schoonmaakmiddelen op de juiste afvalstapel terechtkomen. Zo kunnen ze beter verwerkt worden – en vaak ook gerecycled.

‘Doe vaker een kleine poets, laat vuil niet ophopen, dan hoef je geen agressieve schoonmaakmiddelen te gebruiken’

→ **Stap voor stap naar een schonere toekomst**

7

Kop op!

Hoe minder verpakkingsmateriaal er op de markt wordt gebracht, hoe minder er ingezameld en gerecycled hoeft te worden. Daarom kun je tegenwoordig steeds vaker kiezen voor navulverpakkingen die tot bijna 80% plastic kunnen besparen. Er staan nu ook schoonmaaksprays met en zonder spraykop, onder andere van Ajax, Marcel's Green Soap en het AH huismerk in de winkelschappen. Heb je de spraykop al in huis, dan hoef je alleen nog maar de fles aan te schaffen. Dat scheelt meer dan 25% plastic en het is nog goedkoper ook.

→ verminder, hervul en recycle

8

Meer papier, minder lucht

Soms is méér juist beter voor het milieu, bijvoorbeeld maxirollen keuken- en toiletpapier. Er zitten veel meer velletjes op een rol, waardoor heel veel kartonnen rolletjes en verpakkingsplastic worden bespaard. Door de efficiëntere verpakking, waardoor er per vel minder lucht in zit, worden weer vrachtwagenritten en daarmee CO₂-uitstoot bespaard. Wil je niet alleen CO₂-uitstoot helpen verminderen maar ook bomen sparen, kies dan voor gerecycled toiletpapier. De keuze is enorm: zo heeft AH gerecycled eco papier en toiletpapier gemaakt van gerecycled karton. Of kies voor een alternatief zoals Edet Ultra Soft: toiletpapier gemaakt met onder andere stro, dat sneller groeit dan bomen - je leest er in dit magazine nog veel meer over. Voor extra karmapunten vegen wij thuis af met het bamboe toiletpapier van The Good Roll. Ook bamboe groeit veel sneller dan bomen. Daarnaast doneert dit merk 50% van de nettowinst aan de bouw van toiletten in Ghana.

Met navulverpakkingen kun je tot wel 80% plastic besparen

9

Verpakking telt ook mee

Gerecycled en recyclebare plastic verpakkingen zijn een groenere keuze. Als er gerecycled materiaal in zit, wordt dit vaak (in %) vermeld op de verpakking. De AH-huismerkproducten zijn heel vaak al goed recyclebaar en in 2025 willen ze al hun verpakkingen goed recyclebaar hebben gemaakt.

10

Vullen en schudden

Veel reinigingsmiddelen bestaan voor meer dan 90% uit water. Dat is een heel groot volume in transport en schapruimte in winkels. Als water niet vervoerd hoeft te worden, zorgt dat voor minder vrachtwagens op de weg, dus minder brandstofverbruik en minder milieubelasting. De nieuwste generatie schoonmaakmiddelen en handzeep, zoals Seepje en Everdrop, koop je in poedervorm en vul je thuis aan met water. Even schudden en klaar is je schoonmaakmiddel. Ook fijn dat je zelf niet met zware boodschappentassen hoeft te sjouwen.

Tip

van Milieu Centraal:

Hardnekkig vuil verwijder je makkelijk met een schuursponsje of wat schuurmiddel. Dat is effectiever dan grote hoeveelheden zeep gebruiken. En: gebruik geen chloor. Chloor reinigt niet en ontkalkt niet, het doodt alleen bacteriën, bijvoorbeeld in de toiletpot. Maar dat is alleen nodig bij een medische indicatie.

Green fluencers

Verfrissende doeners zijn het, heuse 'greenfluencers' – innovators in samenwerking met Albert Heijn. Als ludiek eerbetoon interviewden we Seepje, The Green Lab Co. en Marcel's Green Soap achter het douchegordijn.

Tekst **Hanny Roskamp** Fotografie **Manon van der Zwaal**
Styling **Irma Veelo** Visagie **Judith Pronk**

Seepje

Jasper Gabriëlse van Seepje wil de wereld schoner maken met plantaardige wasmiddelen die het milieu ontzien. Seepje loopt alweer 11 jaar voorop.

In Nepal doen mensen de was met de schilletjes van de vruchten van de *Sapindus mukorossi* boom. Die bevatten een zeepachtige stof die vuil en vlekken oplost. De bevriende studenten bedrijfskunde Jasper Gabriëlse en Melvin Loggies zagen dit 11 jaar geleden op tv en kregen het idee om de wereld schoner te maken met de wonderlijke schilletjes. Ze noemden hun bedrijf Seepje.

De schilletjes zijn nog steeds een belangrijk ingrediënt van Seepje-producten. Wel zijn meer ingrediënten toegevoegd om tot betere wasresultaten te komen. In Seepje zitten bovendien heerlijke

geuren van essentiële oliën zoals neroli, pioenroos en sandelhout.

Stap vooruit

Alle Seepje producten bestaan voor minimaal 97,5% uit ingrediënten van natuurlijke oorsprong. Wanneer is een ingrediënt 'natuurlijk'? Gabriëlse: 'Onze producten zijn gecertificeerd door Ecocert. Dit keurmerk geeft een duidelijke definitie. Het onderzoekt waar een ingrediënt vandaan komt, bij ons is dat van natuurlijke oorsprong. Ecocert kijkt ook in welke mate een ingrediënt chemisch bewerkt is en of het goed afbreekt in het milieu. Ingrediënten van natuurlijke oorsprong zijn bovendien hernieuwbaar en *niet* van fossiele afkomst.' Met deze natuurlijke ingrediënten bespaart Seepje 40% CO₂-uitstoot ten opzichte van fossiele ingrediënten. Het is soms lastig uitleggen waarom Seepje in flessen van gerecycled plastic zit. Deze verpakking draagt weinig bij aan de

milleubelasting van Seepje, maar ... die verpakking is er wél. Daarom zet Seepje nu een stap vooruit met bars en navulpoeders voor handzeep, showergel en shampoo. Gabriëlse: 'Het navulpoeder doe je in de lege fles, water erbij en je hebt weer een volle fles. Dat scheelt verpakkingsmateriaal.'

Kracht

Seepje staat al een aantal jaren in de top 10 inspirerendste merken van Nederland en ligt inmiddels in veel winkels, maar het schap van Albert Heijn is het belangrijkste. Gabriëlse: 'Albert Heijn is als grootste supermarktketen een goede bondgenoot om een duurzame ontwikkeling kracht bij te zetten. We staan nu 7 jaar in de AH-winkels en dat heeft ons de mogelijkheid gegeven om te innoveren met de bars en navulverpakkingen. Als we alleen in de blowwinkel verkrijgbaar zijn, is daar geen ruimte voor én zouden we minder impact maken.'

Seepje Handzeep refill Eucalyptus & Rozemarijn

In een handomdraai maak je van poeder en kraanwater een nieuwe vloeibare handzeep die lekker ruikt en voor 98,5% ingrediënten van natuurlijke oorsprong bevat. Bespaart CO₂ en vermindert plastic.

Seepje Shampoo Hydrate & Nourish

Als de beste verzorgend voor haar en hoofdhuid dankzij ingrediënten uit de natuur. Voordelig navulbaar met poeder waarmee je thuis zelf met kraanwater nieuwe shampoo maakt.

Seepje Afwasmiddel Vers geperste sinaasappel

De natuur doet de afwas. De sinaasappelgeur van dit afwasmiddel komt van 100% natuurlijke oliën gewonnen uit (onder meer bij Albert Heijn) overgebleven sinaasappels.

Wat doet hij thuis zelf?

Thuis is Gabriëlse ook fanatiek aan het navullen. 'Verder koop ik weinig kleding. Ik heb twee truien die ik altijd draag. Dat kan omdat Seepje zo'n goed wasmiddel is, waardoor kleding langer meegaat.'

Seepje

Grootte: 30 medewerkers

Gemaakt in: Nederland

Producten: wasmiddel, wasverzachter, afwasmiddel, handzeepen, shampoo's, conditioner, showergel

Website: seepje.nl

Wat doen ze thuis zelf?

Thuis schenken Drontmann en Zonneveld ook aandacht aan duurzaamheid. Zo eet Drontmann doordeweeks vegan en gebruikt hij wasbare luiers voor zijn kinderen. Zonneveld eet thuis geen vlees en de verwarming staat nooit hoger dan 17 graden.

‘We zijn extra trots op onze handzeep-tabletten; het maken ervan is complex, maar het is ons gelukt’

The Green Lab Co.

Grootte: 5 medewerkers

Gemaakt in: Nederland

Producten: tabletten; handzeep, doucheschuim, shampoo, allesreiniger, keukenreiniger, badkamerreiniger, glasreiniger

Website: thegreenlabco.com

The Green Lab Co.

Ondernemers **Maarten Drontmann** en **Jos Zonneveld** begonnen een duurzame revolutie. Met reinigings- en persoonlijke-verzorgingsproducten in tabletvorm die je thuis oplost in water. The Green Lab Co. roept de tablettenrevolutie uit.

Vul een sprayfles met 500 ml warm water uit de kraan. Voeg één tablet allesreiniger toe. Schroef na 30 minuten de spraydop op de fles. Het resultaat? Een volle fles allesreiniger. De producten van The Green Lab Co. bestaan uit tabletten die je thuis oplost om er schoonmaakmiddel, handzeep of shampoo van te maken. Dat scheelt ruimte in de boodschappentas en het is een stuk duurzamer omdat je verpakkingsmateriaal en het vervoeren van water bespaart. Ondernemers Maarten Drontmann en Jos Zonneveld van The Green Lab Co. denken zelfs dat oplostabletten de toekomst zijn voor schoonmaakproducten. 'Over 10 jaar staan er alleen nog geconcentreerde middelen in het schap.'

Brandstofbesparing

Waar normaal twee vrachtwagens met vijftig pallets een lading allesreinigers van 500-ml-flessen zouden vervoeren, is daar nu maar één pallet voor nodig. Zo bespaar je héél erg veel brandstof en daarmee CO₂-uitstoot. De tabletten zitten bovendien in een zakje gemaakt van plantaardige vezels die overblijven van de tomatenteelt uit het Westland. En de producten bevatten ingrediënten van natuurlijke oorsprong en geen microplastics. De aluminium pompfles van The Green Lab Co. is herbruikbaar. Zodra hij leeg is: ontspoelen en opnieuw vullen met een tablet en water.

GREENFLUENCERS

The Green Lab Co.

Allesreiniger Tabletten navulset

Met slechts één tablet van 5 gram en kraanwater maak je je eigen allesreiniger. Daarmee reduceer je CO₂-uitstoot, verminder je plastic en houd je je keukenkast opgeruimd.'

The Green Lab Co. Handzeep Tabletten Oranjesbloesem en Lavendel

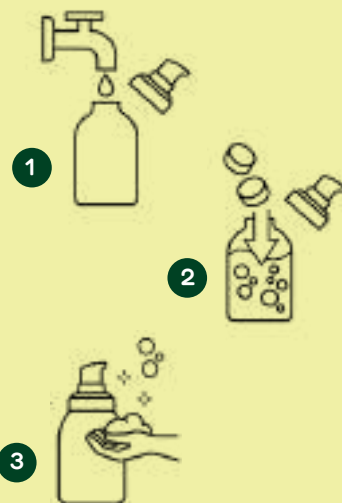
Natuurlijke oliën worden voor deze tabletten omgezet naar droge stof, waarbij de vette bestanddelen goed zijn verdeeld om perfect te kunnen oplossen in kraanwater. Zo maak je thuis zelf je handzeep.

The Green Lab Co.

Handzeep Tabletten Starterset

Een fles die je niet meer weggooit, dat is de bedoeling. Hervul 'm keer op keer met twee tabletten voor 250 ml schuimende handzeep. Maak je eigen geurencombinaties (tot wel 64 mogelijkheden).

Vrienden Drontmann en Zonneveld studeerden beiden rechten. Na hun studie begonnen ze elk een eigen onderneming in hetzelfde gebouw. Tijdens het kopen van de lunch bij de supermarkt viel, ook door de aandacht voor hygiëneproducten tijdens de coronapandemie, hun oog op de 'muur van plastic' in het schap. Het idee voor The Green Lab Co. werd geboren. Er kwam een handzeep in tabletvorm. Shampoo, doucheschuim, gezichtsreiniger en een huishoudelijke lijn met onder andere glasreiniger, allesreiniger en afwasmiddel volgden.

Kleine gedragsverandering

Waarom niet eerder? 'Vloeibare producten zijn handig in het gebruik. Er is een kleine gedragsverandering voor nodig om iedereen met ons mee te krijgen. Dat kost tijd. Dat Albert Heijn dit avontuur met ons aangaat is een fantastische stap voorwaarts.'

Is de prijs een barrière van deze producten? 'De fles is een kleine investering. Maar met *refills* ben je uiteindelijk voordeliger uit dan met A-merken.'

De lichaamsproducten zijn verkrijgbaar in een waaier aan heerlijke geuren, van eucalyptus tot bergamot, of parfümvrij. Drontmann: 'Een volgende stap, die we al in Scandinavië hebben geïntroduceerd, is dat je in de supermarkt losse refill-tabletten kunt kopen. Door tabletten met verschillende geuren te combineren is het mogelijk om thuis je favoriete geur te mixen in je eigen "green lab". Het schoonmaken van huis en lichaam wordt zo echt een feestje.'

Marcel's Green Soap

Zijn dochters brachten **Marcel Belt** op het idee om afwasmiddel, shampoo en allesreiniger duurzamer te maken. De dochters zijn inmiddels de deur uit. Ook The Green Soap Company wordt volwassen nu de producten bij Albert Heijn in het schap staan.

Het staat op de muur: 'Niet lullen maar poetsen'. Met The Green Soap Company richt Marcel Belt zich sinds 2016 op de groeiende groep 'lichtgroene consumenten': duurzaam graag, maar wel op een ontspannen manier. Belt: 'Deze groep eet vaak vegetarisch maar als ze uit eten gaan, kiezen ze een stukje vlees. Ze kopen dikwijls maar niet altijd biologisch en laten de auto wat eerder staan.'

Na 20 jaar bedrijfsleven bij onder andere Unilever begon Belt voor zichzelf. 'Ik kreeg van mijn drie dochters continu input over klimaat en milieu, dat inspireerde me. Bij schoonmaakmiddelen was het duurzame aanbod op dat moment niet groot. We begonnen met afwasmiddel. In het begin hoorden we weleens dat iemand had gedoucht met allesreiniger, want dat rook zo lekker. Allesreiniger ontvet te sterk voor de huid. Daarom zijn we showergel en trouwens ook andere producten voor de persoonlijke verzorging gaan ontwikkelen.'

Geen microplastics

Marcel's Green Soap let op een aantal thema's. Belt: 'Wij maken alles van hernieuwbare ingrediënten, dat betekent

Marcel's Green Soap Allesreiniger Sandalwood & Cardamom Spray navul

Bespaar 74% plastic t.o.v. een fles met deze allesreiniger spray refill. Microplasticvrije reiniger bomvol natuurlijke ingrediënten, ideaal voor een snelle schoonmaakklus tussendoor. Ten minste 99% biologisch afbreekbaar en 100% vegan.

Marcel's Green Soap Handzeep Orange & Jasmine navul

Bespaar 79% plastic t.o.v. een fles met deze handzeep refill. Zacht voor je huid en de planeet. Heerlijk geurend. Ten minste 97% biologisch afbreekbaar en verrijkt met extra plantaardige glycerine voor zachte handen.

Marcel's Green Soap Wasmiddel Vanilla & Cotton navul

Bespaar 85% plastic t.o.v. een fles met deze wasmiddel refill. Palmolie-vrije formule voor de witte én gekleurde was. Tenminste 95% biologisch afbreekbaar en verrijkt met een unieke geur, die ook na het wassen en drogen lang blijft hangen.

Marcel:
'Niet lullen maar poetsen'

plantaardig of hergebruikt. De verpakkingen zijn van 100% gerecycled plastic. De producten zijn vrij van dierlijke ingrediënten en de wasmiddelen vrij van palmolie. Er zitten geen microplastics in. Wat mensen niet beseffen is dat het smeulige huidgevoel van producten vaak te danken is aan (vloeibare) microplastics die niet afbreekbaar zijn.'

Verantwoordelijkheid

De volgende stap is kunststof flessen grotendeels vervangen door navulzakken. Het wordt steeds normaler om die fles te bewaren en opnieuw te vullen. 'AH neemt als marktleider daarin verantwoordelijkheid. Nu zie je overal pompflesjes voor eenmalig gebruik. Zonde, want zo'n pompflesje kan makkelijk tien keer mee. Hetzelfde geldt voor allesreiniger. Het gaat om miljoenen flessen die we jaarlijks kunnen besparen, dat is veel plastic! Ook zijn we bezig met een navulstation bij Albert Heijn waar mensen een navulzak kunnen vullen. Ook die navulzak kan wel tien of twintig keer mee. En dan zijn er de shampoo- en douchebars. Het fijne daarvan is dat ze plasticvrij zijn.' ←

Wat doet hij thuis zelf?

Wat is bij Belt thuis de absolute duurzaamheidsregel? 'Kort douchen, de verwarming laag. Heb je het koud, doe dan een extra trui aan.'

Marcel's Green Soap

Grootte: 15 medewerkers

Gemaakt in: Nederland

Producten: handzeep, doucheschuim, shampoo, afwasmiddel, allesreiniger, wasmiddel, wasverzachter, wipes, toiletreiniger, deodorant

Website: marcelsgreensoap.com

↓ Renew-er

Op Niki's Vintage shop je tweedehands kleding voor een zacht prijsje. Van BN'ers en influencers. Niki Vanderschaeghe biedt hun kleding een nieuw leven: goed voor de wereld.

Hoe kóm je erop?

'Ik verkocht al voor anderen kleding via Vinted en deelde de opbrengst. Toen trok ik de stoute schoenen aan, benaderde BN'ers via Instagram: die hebben een groot bereik en dragen leuke, hippe kleding. Van de tien keer ving ik negen keer bot. Door die ene "ja" groeide mijn idee uit tot waar we nu zijn.'

Hoe werkt het platform?

'We halen de kleding op bij bekend Nederland, zetten alles op de foto, beheren de Vinted-profielen en zorgen dat al deze pareltjes bij de liefhebbers terechtkomen: op Instagram kondig ik aan dat om klokslag 20.00 uur de kledingkast van bijvoorbeeld de zusjes Vedder online gaat. Sommige kasten zijn binnen 2 uur helemaal leeg. De BN'ers krijgen een deel van de opbrengst. Sommige doneren het aan een goed doel. Hun kleding krijgt een tweede leven, ze hebben een opgeruimde kledingkast en ze zijn duurzaam bezig.'

Niki's Vintage werkt samen met Fleuril?

'Klopt. Fleuril houdt de kleuren van je kleding langer mooi en strijkt vezels glad, waardoor je ze langer kunt dragen. Ik vind het creatief

'Wij zorgen dat geliefde kleren blijven bestaan'

dat een wasmiddelmerk zich daarmee bezighoudt. Als je een kwaliteitswasmiddel gebruikt en op de juiste manier wast, dan blijft je favoriete kleding zo lang mogelijk mooi.'

Doe je thuis ook de was met Fleuril?

Lacht: 'Ja, dat is echt toeval: ik kocht altijd al Fleuril, het ruikt lekker en het is betaalbaar.'

Plunder je zelf weleens een kledingkast?

'Nu ga jij vast lachen: ik geef zelf niks om kleding. Mijn kledingkast bestaat uit basics die ik eindeloos combineer. Mijn idee over duurzaamheid en kleding: kleding hoeft niet per se nieuw te zijn, er is al zóveel gemaakt.

Wijzelf doneren ook; kleding uit de kasten die niet wordt verkocht gaat naar gezinshuizen en vluchtelingenopvang. Er wordt niets weggegooid.'

www.nikisvintage.nl
[@nikis.vintage](https://www.instagram.com/nikis.vintage)

Extra sterk tegen vlekken en **Bespaart Energie**

Wast een berg, kost een beetje

Maxi formaat voor het hele gezin

- ✓ FSC gecertificeerde vezels
- ✓ 100% recyclebare verpakking,
gemaakt van gerecycled papier

